

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

КОМПАНИЈА ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ
А.Д.О., БЕОГРАД

Напомене уз консолидоване
финансијске извештаје
31. децембар 2018. године

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

1. ОПШТИ ПОДАЦИ И ИНФОРМАЦИЈЕ

Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд (у даљем тексту: „Друштво“ или „Компанија“), као матично правно лице групације правних лица наведених у даљем тексту (заједно даље: „Група“), је је правно лице организовано као јавно акционарско друштво за обављање послова из делатности осигурања и других послова у складу са законом. Акције Друштва листиране су на организованом тржишту – Београдска берза, Београд.

Седиште матичног друштва је у Београду, Македонска улица бр. 4. Матични број Компаније је 07046898, а Порески идентификациони број (ПИБ) је 100001958.

Компанија је правни следбеник Компаније „Осигурање Дунав“ д.д., Београд организоване Одлуком Скупштине Деоничарског друштва за осигурање „Дунав“ усвојеној на IX седници одржаној 26. априла 1994. године и уписаној у регистар Привредног суда, у Београду, решењем IV-Fi бр. 9281/94, од 01. септембра 1994. године, а која је решењем Привредног суда у Београду II-Fi бр. 7821/97, регистарски уложак 4-01-00, од 03. јула 1997. године регистрована као акционарско друштво у складу са Законом о осигурању имовине и лица.

Решењем Агенције за привредне регистре у Београду, број 1992/2005 од 2. марта 2005. године, Компанија је преведена у Регистар привредних субјеката и регистрована као акционарско друштво за осигурање.

Компанија је организована у складу са Законом о осигурању („Службени гласник РС“ бр. 139/2014) и Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС“, број 36/2011, 99/2011 и 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018). Народна банка Србије је издала Решење Г. бр. 2959 од 25. априла 2016. године којим се утврђује да је Компанија ускладила своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама Закона о осигурању и испунила услове који су прописани за обављање свих врста животних осигурања и свих врста неживотног осигурања из члана 8. и 9. Закона.

У циљу стицања добити, Компанија обавља делатност коју чине следећи послови осигурања за које је Компанија добила дозволу Народне банке Србије:

- **Послови животних осигурања:** (а) осигурање живота, (б) осигурање за случај венчања и рођења, (в) рентно осигурање, (г) допунско осигурање уз осигурање живота, (д) животна осигурања наведена под. (а), (б), (в) ове тачке везана за јединице инвестиционих фондова, (ђ) тонтине, које представљају осигурање у коме се осигураници договоре да ће заједнички капитализовати своје доприносе и тако капитализовану имовину поделити између оних осигураника који доживе одређену старост, односно између наследника умрлих осигураника, (е) осигурање с капитализацијом исплате, које се заснива на актуарским обрачунима и у коме осигураник као замену за једнократну или периодичну уплату премије прима исплате у одређеној висини и у одређеном периоду.
- **Послови неживотних осигурања:** (а) осигурање од последица незгоде, укључујући осигурање од повреда на раду и професионалних обољења, (б) добровољно здравствено осигурање, (в) осигурање моторних возила, (г) осигурање шинских возила, (д) осигурање ваздухоплова, (ђ) осигурање пловних објеката, (е) осигурање робе у превозу, (ж) осигурање имовине од пожара и других опасности, (з) остала осигурања имовине, (и) осигурање од одговорности због употребе моторних возила, (ј) осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, (к) осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, (л) осигурање од опште одговорности за штету које покрива остале врсте одговорности, (љ) осигурање кредита, (м) осигурање јемства, које гарантује непосредно или посредно испуњење обавеза дужника, (н) осигурање финансијских губитака, (њ) осигурање трошкова правне заштите, (о) осигурање помоћи на путовању.

Компанија своју унутрашњу организацију прилагођава потребама развоја своје делатности, у складу са утврђеном пословном политиком. Послови из делатности Компаније обављају се у Генералној дирекцији и огранцима Компаније - Главним филијалама осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

1. ОПШТИ ПОДАЦИ И ИНФОРМАЦИЈЕ (наставак)

У Генералној дирекцији обављају се послови из делатности осигурања, као и други послови у складу са законом, а који су од интереса за Компанију као целину. У Генералној дирекцији организује се, контролише и координира процес рада у области осигурања (за неживотна осигурања; за продају неживотних осигурања; за продају животних осигурања; за накнаду штета), као и у области финансијских послова, послова логистике, правних послова, послова из области људских ресурса, информатике, интерне ревизије, интерне контроле и контроле усклађености пословања, актуарских послова, послова управљања ризицима солвентности и послова маркетинга, као и послова комуникације и бриге о клијентима.

Компанија послује на целој територији Републике Србије, преко мреже коју чини 28 главних филијала осигурања неживота које су груписане у пет региона. Продајна мрежа животних осигурања своју делатност обавља преко једне главне филијале у оквиру које су образоване ниже организационе јединице.

Компанија као матично правно лице и њена зависна правна лица баве се пружањем услуга осигурања, саосигурања и реосигурања имовине и лица и пружањем других услуга у осигурању грађанима и правним лицима, те осталим регистрованим делатностима. Група у свом саставу има осам зависних правних лица и то:

- **„Дунав-Ре“ а.д.о., Београд** (у даљем тексту: „Дунав-Ре“), МБ: 07046901, седиште: Кнез Михаилова 6/II, Београд. Дана 1. јула 1977. године основано је друштво под називом Заједница реосигурања „Дунав-Ре“, а 1. октобра 1990. године извршена је трансформација у деоничко друштво. „Дунав-Ре“ је регистрован у Агенцији за регистрацију привредних субјеката под бројем 43206 дана 22. јула 2005. године као акционарско друштво за послове реосигурања. „Дунав-Ре“ се бави преузимањем у реосигурање, односно ретроцесију ризика домаћих и иностраних осигуравајућих друштава (активни послови) и предајом у ретроцесију домаћим и иностраним реосигуравајућим друштвима вишкова ризика преузетих у реосигурање (пасивни послови);
- **„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор** (у даљем тексту: „Дунав турист“), МБ: 17130706, седиште: Рујанска бб, Златибор. Дана 28. фебруара 1996. године основано је Хотелско туристичко друштво „Дунав турист“ д.о.о., Златибор у складу са Одлуком Управног одбора Компаније, број: 294-95 од 27. децембра 1995. године, а уписано у регистар Трговинског суда у Београду под бројем: 1-76164-00. Решењем Агенције за привредне регистре број: 26766 од 23. јуна 2005. године, друштво „Дунав турист“ д.о.о., Златибор је преведено у Регистар привредних субјеката. У складу са Уговором о спајању уз припајање бр. 27776/10 од 30. септембра 2010. године и Решењем Агенције за Привредне регистре бр. БД137920/2010 од 10. децембра 2010. године, извршена је статусна промена спајања уз припајање друштва „Дунав Трговина“ (МБ: 06539793) друштву „Дунав турист“. Основна делатност предузећа „Дунав турист“ је хотелијерство и туризам;
- **„Дунав Ауто“ д.о.о., Београд** (у даљем тексту: „Дунав ауто“), МБ: 17233777, седиште: Благоја Паровића 19, Београд, је друштво основано Одлуком Управног одбора Компаније од 25. фебруара 1999. године. Решењем Агенције за привредне регистре Републике Србије број 1546/2005 од 16. фебруара 2005. године, предузеће је уписано у Регистар Привредних субјеката, а основна делатност је технички прегледи моторних возила;
- **„Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д., Београд** (у даљем тексту: „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом), МБ: 17411233, седиште: Трг Републике 5, Београд, је 08. марта 2007. године од стране Народне Банке Србије добило дозволу за оснивање и организовање друштва за управљање добровољним пензијским фондом, што је регистровано у Регистру привредних субјеката АПР 14. марта 2007. године под бројем БД 13170/2007. Основна делатност „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом је обављање послова пензијског осигурања као и адекватно управљање расположивим средствима пензијског фонда (пласирање): „Дунав“ добровољни пензијски фонд;
- **„Dunav Stockbroker“ а.д., Београд** (у даљем тексту: „Dunav Stockbroker“), МБ: 17170724, седиште: Коларчева 7, Београд, је основан 07. октобра 1997. године. У децембру 2011. године, Компанија постаје једини власник предузећа „Dunav Stockbroker“, Решењем Агенције за привредне регистре бр. БД 153353/2011 од 15. децембра 2011. године. Основна делатност предузећа „Dunav Stockbroker“ је посредовање на финансијском тржишту у куповини или продаји хартија од вредности у туђе име и за туђ рачун, као и у своје име и за свој рачун. Поред наведеног, предузеће обавља и следеће послове: пружање саветодавних услуга у вези са емисијом и трговином хартија од вредности, чување хартија од вредности и друге послове у вези са трговином хартија од вредности;

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

1. ОПШТИ ПОДАЦИ И ИНФОРМАЦИЈЕ (наставак)

- **„Дунав осигурање“ а.д.о., Бања Лука, Република Српска** (у даљем тексту „Дунав осигурање“ Б. Лука), МБ:01431471, седиште: Веселина Маслеше 28, Бања Лука, Република Српска, је правни следбеник предузећа "Косиг Дунав осигурање" Бања Лука које је основано 18. децембра 1991. године „Дунав осигурање“ Б. Лука се бави осигурањем имовине и лица и осталим пословима осигурања за које је добило сагласност Агенције за осигурање Републике Српске, између осталог у подручје пословања овог повезаног правног лица такође спадају активности пласирања слободних новчаних средстава осигурања, животно осигурање и помоћне делатности за осигурање и пензијске фондове. Директно учешће Компаније у „Дунав осигурању“ Бања Лука износи 8,40%, а посредно учешће преко учешћа „Dunav Stockbroker“ износи 81,54 % што чини укупно 89,94% .
- **„Дунав Ауто“ д.о.о., Бања Лука, Република Српска** (у даљем тексту: „Дунав ауто“ Б. Лука), МБ:11068324, седиште: Југ Богданова бб, Бања Лука, Република Српска, је повезано правно лице „Дунав осигурања“ Б. Лука, а на основу одлуке број 1526/2010. године од 10. августа 2010. године. Основна делатност „Дунав Ауто“ Б. Лука је вршење техничких прегледа моторних возила и на тај начин пробијање на тржиште осигурања нарочито на подручју осигурања моторних возила;
- **„Дунав Ауто логистика“ д.о.о., Београд** (у даљем тексту: „Дунав ауто логистика“), МБ: 21391646, седиште: Благоја Паровића 19, Београд, је друштво основано Одлуком УОП-III: 1186-2018 од 31. маја 2018. године повезаног правног лица „Дунав ауто“. Решењем Агенције за привредне регистре Републике Србије број БД 47625/2018 од 01. јуна 2018. године, предузеће је уписано у Регистар Привредних субјеката, а претежна делатност су техничко испитивање и анализе.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Обим и основе консолидације

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд (матичног правног лица) и следећих зависних правних лица у земљи и иностранству (заједно: „Група“):

Назив зависног правног лица	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
	% учешћа	% учешћа
1. „Дунав-Ре“	88,41%	88,41%
2. „Дунав турист“	96,15%	96,15%
3. „Дунав ауто“	100,00%	100,00%
4. „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом	100,00%	100,00%
5. „Dunav Stockbroker“	100,00%	100,00%
6. „Дунав осигурање“ Б. Лука	89,94%	89,94%
7. „Дунав ауто“ Б. Лука	89,94%	89,94%
8. „Дунав ауто логистика“	100,00%	-

Консолидовани финансијски извештаји представљају финансијске извештаје Групе презентоване као извештај јединственог економског ентитета. Група има контролу над правним субјектом онда када има моћ над правним лицем у које је инвестирано, ако је изложена ризику од инвестирања, односно када има право на варијабилни принос по основу свог ангажовања у том правном субјекту, те може да утиче на принос по основу овлашћења која има у том правном субјекту.

Сви материјално значајни износи трансакција које су настале из међусобних пословних односа између горе наведених правних лица (чланица Групе) елиминисани су приликом консолидације.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.1. Обим и основе консолидације (наставак)**

Група је саставила консолидоване финансијске извештаје коришћењем једнообразних рачуноводствених политика за сличне трансакције и остале догађаје под сличним околностима. Ако је чланица Групе за сличне трансакције и догађаје у сличним околностима користила рачуноводствене политике различите од рачуноводствених политика Компаније (као матичног правног лица), извршене су одговарајуће корекције приликом састављања консолидованих финансијских извештаја.

2.2. Основе за састављање и презентацију консолидованих финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту "Закон", објављен у "Службени гласник РС", бр. 62/2013), као и у складу са осталом применљивом подзаконском регулативом. Група је у обавези да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународни рачуноводствени стандарди ("МРС"), Међународни стандарди финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда ("IFRIC"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор"), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Решењем Министарства од 13. марта 2014. године, које је објављено у Службеном гласнику РС бр. 35 од 27. марта 2014. године (у даљем тексту "Решење о утврђивању превода") утврђени су и објављени преводи основних текстова МРС и МСФИ, Концептуалног оквира за финансијско извештавање ("Концептуални оквир"), усвојених од стране Одбора, као и повезаних IFRIC тумачења. Наведени преводи објављени у Решењу о утврђивању превода не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере, као и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је тај материјал саставни део стандарда, односно тумачења. На основу Решења о утврђивању превода Концептуални оквир, МРС, МСФИ, IFRIC и са њима повезана тумачења која су преведена, у примени су од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2014. године.

Осим поменутог, поједина законска и подзаконска регулатива у Републици Србији дефинише одређене рачуноводствене поступке, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Група је ове консолидоване финансијске извештаје саставила у складу са захтевима Одлуке о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање ("Службени гласник РС" бр. 135/2014 и 102/2015) и формату прописаном Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање ("Службени гласник РС" бр. 135/2014, 141/2014 и 102/2015), који одступа од формата дефинисаног у МРС 1 (ревидиран) – „Приказивање финансијских извештаја“ и МРС 7 – „Извештај о токовима готовине“.
- Решење Министарства финансија Републике Србије бр. 401-00-896/2014-16 од 13. марта 2014. године („Службени гласник РС“ бр. 35/2014) утврђује да званичне стандарде чине званични преводи Међународних рачуноводствених стандарда (МРС) и Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) које издаје Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB), као и тумачења стандарда издатих од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања IFRIC до 31. јула 2013. године. Након 31. јула 2013. године, од стране IASB и IFRIC издат је значајан број допуна, годишњих побољшања, измена односно додатака постојећим или ревидираним стандардима и тумачењима, као и издавање нових МСФИ, односно укидање постојећих МРС, који нису преведени и званично усвојени у Републици Србији.
- Одређеним подзаконским актима који су на снази у текућем периоду захтева се признавање, вредновање и класификација средстава, обавеза и капитала, као и прихода и расхода која одступа од захтева преведених и усвојених МСФИ и МРС.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Основе за састављање и презентацију консолидованих финансијских извештаја (наставак)

- Рачуноводственим прописима и претходно наведеним правилницима нису предвиђена сва обелодањивања захтевана по МСФИ 4 „Уговори о осигурању“, тако да приложени појединачни финансијски извештаји не укључују сва обелодањивања предвиђена наведеним стандардом.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Групе, ови финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Приликом састављања ових консолидованих финансијских извештаја, Група није применила МСФИ и МРС који у својим одредбама дозвољавају ранију примену нити је применила стандарде чији превод није утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту. Група је у састављању ових консолидованих финансијских извештаја примењивала рачуноводствене политике обелодањене у напомени 3.

У складу са Законом о рачуноводству, консолидовани финансијски извештаји Групе су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2.3. Начело сталности пословања

Консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са концептом наставка пословања, који подразумева да ће Група наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

2.4. Коришћење процењивања

Презентација консолидованих финансијских извештаја у складу са рачуноводственим стандардима и прописима који се примењују у Републици Србији захтева од руководства коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања консолидованих финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања консолидованих финансијских извештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процењених износа. У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

а) Амортизација и амортизационе стопе

Обрачун амортизације и примењене стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку трајања опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње Група процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

Анализа осетљивости у случају промене процена

Уколико би амортизационе стопе, на основу процењеног економског века трајања некретнина, опреме и нематеријалних улагања на начин описан у претходном пасусу, биле више (ниже) за 10% у односу на оне које су коришћене за обрачун амортизације за годину која се завршава на дан 31. децембра 2018. године, износ трошкова амортизације који би били признати у консолидованим финансијским извештајима био би виши (нижи) за 31.042 хиљаде динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.4. Коришћење процењивања (наставак)****б) Исправка вредности потраживања**

Група врши процену наплативости потраживања, као и обрачун исправке вредности за сва сумњива и спорна потраживања, а на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне обавезе. Процена је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима купаца и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство верује да није потребна додатна исправка вредности потраживања осим оне која је формирана у приложеним консолидованим финансијским извештајима.

в) Резервисане штете

Свака пријављена штета се процењује појединачно, узимајући у обзир околности везане за штету, доступне информације и историјско искуство о величини сличних штета. Процена резерве штете за сваки случај појединачно се редовно контролише и ажурира када су расположиве нове информације. Резервисања за штете се базирају на информацијама које су тренутно доступне. Међутим, крајње обавезе по штетама могу варирати као резултат накнадних промена расположивих чињеница. Обрачун резервисања за настале пријављене штете извршен је на основу параметара дефинисаних одговарајућим интерним правилницима и правилницима Народне банке Србије.

Анализа осетљивости у случају промене процена

У наставку је приказана анализа осетљивости износа обавеза из осигурања признатих у консолидованим финансијским извештајима на промене кључних претпоставки обрачуна. При томе, за износе обавеза по основу дугорочних уговора о осигурању са фиксним или гарантованим условима, промене у претпоставкама неће узроковати значајне промене у износу признатих обавеза, односно резервисања, осим уколико су од таквог значаја да узрокују подешавања преко теста адекватности обавеза.

Следећа табела приказује потенцијални утицај промене појединих кључних претпоставки на износе признатих резервисања за рентне штете:

	Обим промене	У хиљадама динара 31. децембар 2018.
<u>Резервисања за рентне штете:</u>		
- смањење дисконта (повећање претпоставке о расту рентних исплата),	-1%	+132.253
- повећање дисконта (смањење претпоставке о расту рентних исплата)	+1%	-106.700
- смањење стопе смртности за све године	-10%	+27.053
- повећање стопе смртности за све године	+10%	-24.199
<u>Резервисања за остала поједина неживотна осигурања</u>		
- повећање интервала поверења за 5% од иницијалног за врсте осигурања које су прошле LAT тест (01, 02, 03, 09, 18)	+ 5%	+22.051
- смањење интервала поверења за 5% од иницијалног за врсте осигурања које су прошле LAT тест (01, 02, 03, 09, 18)	- 5%	-10.327

Напомена: примењено повећање интервала поверења је урађено на следећи начин: за врсту 01 са 40% на 42%; за врсту 02 са 70% на 73,5%; за врсту 03 са 84,12% на 88,32%; за врсту 09 са 40% на 42% и за врсту 18 са 62% на 65,10%. По истом принципу су урађена смањења (повећање множењем са 1,05, а смањење множењем са 0,95).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.4. Коришћење процењивања (наставак)****г) Фер вредност финансијских инструмената**

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене, при чему се примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки. Пословна политика Групе је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији и Републици Српској не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Управа Групе врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства, износи у овим консолидованим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

д) Процена фер вредности некретнина и инвестиционих некретнина

Фер вредности грађевинских објеката класификованих као некретнине, односно као инвестиционе некретнине, процењује се од стране квалификованих проценитеља. Некретнине и инвестиционе некретнине Групе биле су предмет процене на дан 31. децембра 2016. године од стране независног проценитеља по тржишној вредности, с тим што су непокретности са локацијом у Републици Српској процењене на наведени дан, током 2017., односно фебруара 2018. године.

На дан 31. децембра 2018. године, Група је спровела анализу фер вредности некретнина на бази информација из различитих извора, укључујући промене у условима закупљених некретнина, текуће цене на активном тржишту за некретнине другачије природе, стања или локације (прилагођене тако да одражавају те разлике), као и недавне цене сличних некретнина на мање активним тржиштима (кориговане тако да одражавају промене у економским условима од датума трансакција које су настале по тим ценама). На бази спроведених анализа, процене руководства Друштва су да нето књиговодствена вредност некретнина и инвестиционих некретнина одговара њиховој фер вредности на дан 31. децембра 2018. године.

2.5. Извештавање по сегментима

Основни извештајни сегменти Групе су пословни сегменти, односно посебно организовани сегменти за поједине врсте послова осигурања којима се бави. Основни извештајни сегменти су приказани у складу са Законом о осигурању и Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање и то су:

а) Животна осигурања збирно, а посебно и:

- осигурање живота;
- животна осигурања осим осигурања живота;

б) Неживотна осигурања збирно, а посебно и:

- осигурање од последица незгоде и добровољно здравствено осигурање;
- осигурање возила;
- осигурање пловних објеката и транспорта;
- осигурање ваздухоплова;
- имовинска осигурања;
- осигурање од одговорности;
- осигурање кредита и јемства;
- неживотна осигурања која нису сврстана у подгрупе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.6. Упоредни подаци

Упоредни подаци представљају консолидоване финансијске извештаје Групе на дан и за годину завршену на дан 31. децембра 2017. године.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања се почетно вреднују по набавној вредности. Вредновање нематеријалних улагања након почетног признавања врши се применом основног поступка предвиђеног МРС 38 – „Нематеријална имовина“, односно по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке по основу обезвређења. Накнадни издаци за нематеријална улагања се капитализују само ако је вероватно да ће се остварити будуће економске користи, ако су економске користи изнад првобитно процењених стандарда о учинку нематеријалних средстава и ако се издатак може поуздано утврдити и приписати средству.

Нематеријална имовина престаје да се признаје након отуђења или када се од њене употребе или отуђења не очекују никакве будуће економске користи. У моменту отуђења или стављања нематеријалног улагања ван употребе, разлика између књиговодствене вредности и нето прилива који се добија тим отуђењем, признаје се као губитак или добитак периода.

За обрачун амортизације нематеријалних улагања примењује се пропорционални метод отписивања. Нематеријална улагања се амортизују по стопи од 20%, осим ако уговором или другим документом време трајања улагања није дефинисано на другачији начин.

3.2. Некретнине, опрема и инвестиционе некретнине

3.2.1. Некретнине и опрема

Земљишта, грађевински објекти и опрема су материјална средства која Група држи за пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе, и за која се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода. Почетно признавање врши се по набавној вредности.

Након почетног признавања, земљишта и некретнине се исказују по ревалоризованим вредностима, које изражавају њихову поштену (фер) вредност на дан ревалоризације, умањену за укупан износ исправке вредности по основу обрачунате амортизације (акумулиране) и укупан износ исправке вредности по основу обезвређења, све у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема.

Процена земљишта и некретнина врши се довољно често, односно када год постоје индиције да се њихова фер вредност разликује од књиговодствене вредности. У сваком случају, процена земљишта и некретнина се врши сваке три године од стране овлашћеног процењивача, у складу са Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање. Некретнине у власништву Групе биле су предмет процене на дан 31. децембра 2016. године од стране независног проценитеља по тржишној вредности. Поред тога, у случају недостатка текућих цена на активном тржишту за сличне некретнине или у случају неадекватно примењених метода процене од стране независних проценитеља, Група разматра информације из различитих интерних и екстерних извора о текућим и недавним ценама сличних некретнина на активном или мање активном тржишту, са циљем идентификовања и признавања евентуалног обезвређења некретнина.

Након почетног признавања сва средства опреме исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења, односно применом основног поступка предвиђеног МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.2. Некретнине, опрема и инвестиционе некретнине (наставак)****3.2.1. Некретнине и опрема (наставак)****Амортизација**

За обрачун амортизације некретнина и опреме, примењује се пропорционални метод. Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са пореским прописима. Основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност (за средства која се вреднују применом основног поступка) односно ревалоризована набавна вредност (за средства која се вреднују применом алтернативног поступка), по одбитку процењене преостале вредности средстава на крају процењеног века коришћења. Ако је преостала вредност средстава безначајна, сматра се да је једнака нули.

Стопе амортизације које су биле у примени за обрачун амортизације за 2018. и 2017. годину дате су у наставку (у %):

	2018.	2017.
Грађевински објекти	1,75 - 50,00%	1,72 – 50,00%
Рачунарска опрема	20,00%	20,00%
Возила	15,50%	15,50%
Остала опрема	7,00 – 33,33%	7,00 – 33,33%

3.2.2. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су непокретности (земљишта или зграде – или делови зграда – или и једно и друго), које Група (као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за обављање властите делатности или продаје у оквиру редовног пословања.

Почетно одмеравање инвестиционих некретнина врши се по набавној вредности која укључује трошкове трансакције. Након почетног признавања, накнадно одмеравање инвестиционе некретнине врши се према методу поштене (фер) вредности, у складу са МРС 40 – Инвестиционе некретнине. Повећање фер тржишне вредности исказује у оквиру прихода, а смањење у оквиру расхода периода. У складу са тим, не обрачунава се амортизација инвестиционих некретнина. Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

На дан 31. децембра 2018. године, Група је спровела анализу фер вредности инвестиционих некретнина на бази информација из различитих извора, укључујући промене у условима закупљених некретнина, текуће цене на активном тржишту за некретнине другачије природе, стања или локације (прилагођене тако да одражавају те разлике), као и недавне цене сличних некретнина на мање активним тржиштима (кориговане тако да одражавају промене у економским условима од датума трансакција које су настале по тим ценама), која указује да није било значајних промена фер вредности инвестиционих некретнина током 2017. и 2018. године, на основу чега руководство сматра да је последња извршена процена фер вредности адекватна и да реално одражава фер вредност инвестиционих некретнина на дан 31. децембра 2018. године

3.3. Умањење вредности

На сваки датум биланса стања Група преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Група процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања, која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Умањење вредности (наставак)**

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда која се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризованом износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вредности. Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

На дан 31. децембра 2018. године, руководство Групе сматра да нема додатних умањења вредности имовине осим оних већ признатих и евидентираних у консолидованим финансијским извештајима.

3.4. Остали дугорочни финансијски пласмани

Учешћа у капиталу осталих правних лица, за које не постоји активно тржиште и тржишне вредности, вреднују се по набавној вредности умањеној за исправку вредности.

Дугорочни кредити и дугорочне хартије од вредности које се држе до доспећа се исказују у износима који одговарају амортизованом трошку на дан билансирања, по коме се ова финансијска средства одмеравају приликом почетног признавања умањена за исплате главнице, уз додавање или одузимање акумулиране амортизације применом метода ефективне камате за све разлике између почетног износа и износа при доспећу, и уз одузимање исправке вредности по основу обезвређења или ненаплативости.

3.5. Финансијска средства

Група признаје финансијско средство онда када постане једна од уговорених страна у финансијском инструменту.

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Група обавезала да ће купити или продати финансијско средство.

У зависности од намере са којом су стечена, Група финансијска средства распоређује у једну од следећих категорија:

- 1) Финансијска средства која се држе до доспећа;
- 2) Финансијска средства намењена трговању;
- 3) Финансијска средства расположива за продају; и
- 4) Зајмови (кредити) и потраживања.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства која се не исказују по фер вредности, чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

Фер вредност је цена која би се наплатила за продају средства, или платила за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту, на датум одмеравања.

Трансакциони трошкови су трошкови који се могу директно приписати стицању, емитовању, или отуђењу неког финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства престају да се признају када Група изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.5. Финансијска средства (наставак)****3.5.1. Финансијска средства која се држе до доспећа**

У категорију финансијских средстава која се држе до доспећа, Група класификује недериватна финансијска средства која испуњавају следеће услове: (1) имају фиксне или одредиве исплате; (2) имају фиксно доспеће и (3) постоји намера и могућност да се држе до доспећа.

Улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа се вреднују по амортизованој вредности, коришћењем метода ефективне каматне стопе.

Амортизована вредност је набавна вредност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вредности и износа доспећа и умањена за отплате главнице, и умањена за било који отпис услед обезвређивања или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућих готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартија од вредности у портфолију Групе се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вредности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

3.5.2. Финансијска средства намењена трговању

Финансијска средства намењена трговању представљају део портфолија финансијских средстава којима Група управља и за који постоји доказ да су:

- Сечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности,
- Финансијска средства за краткорочно остваривање добити или
- Деривати финансијских средстава и деривати финансијских обавеза (осим ако представљају део ефективног хеџинг инструмента).

Финансијска средства намењена трговању се иницијално вреднују по фер вредности. Фер вредност код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно приписати куповини/стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет биланса успеха у тренутку куповине/стицања/издавања.

Фер вредност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајена трансакциона цена. Накнадно мерење финансијских средстава намењених трговању се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промена фер вредности финансијских средстава намењених трговању обухвата се у корист/терет биланса успеха периода у коме су настале.

3.5.3. Финансијска средства расположива за продају

Почетно мерење финансијских средстава која су расположива за продају врши се по набавној вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини односно стицању.

Накнадно мерење финансијских средстава која су расположива за продају се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства или у случају одсуства активног тржишта, на основу најбоље процене Групе о износу фер вредности наведених улагања коришћењем метода дисконтовања новчаних токова или ослањањем на мишљење независног експерта. Добити и губици од усклађивања вредности признају се у корист, односно на терет ревалоризационих резерви у оквиру капитала. Смањење вредности услед постојања објективног доказа умањења вредности, признаје се као добитак или губитак периода.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.5. Финансијска средства (наставак)****3.5.4. Краткорочна потраживања и пласмани**

Краткорочна потраживања и пласмани су недериватна финансијска средства са фиксним или одредивим исплатама која нису котирана на активном тржишту.

Почетно мерење пласмана и потраживања врши се по набавној вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховом издавању (МРС 39.43). Накнадно вредновање кредита и пласмана врши се по амортизованој набавној вредности применом ефективне каматне стопе (МРС 39.47). Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује процењене будуће новчане токове (приливе и одливе) на иницијалну књиговодствену вредност кредита или пласмана (садашњу вредност), за очекивани век трајања кредита или пласмана. Добици и губици услед амортизације се признају у нето износу у корист и/или на терет биланса успеха. Приходи по основу камата и накнада обрачунавају се применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност.

Ако постоји објективни доказ да је настао губитак због умањења вредности зајмова (кредита) и потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине дисконтованих по првобитној ефективној каматној стопи финансијског средства (тј. ефективној каматној стопи израчунатој приликом почетног признавања). Признавање импаритетних губитака се врши на терет биланса успеха. Износи за које је вредност ових средстава умањена по основу импаритетних губитака воде се преко рачуна исправке вредности. Уколико се износ импаритетног губитка смањује услед догађаја насталих након његовог иницијалног признавања, укидање импаритета се врши у корист биланса успеха, али укидање импаритета не може да буде у износу већем од амортизоване вредности која би била на дан укидања да импаритет није био признат.

3.6. Потраживања по основу премије осигурања и остала краткорочна потраживања

Потраживања за премију осигурања представљају потраживања од уговарача осигурања, односно осигураних лица за полисирану премију осигурања у складу са уговореним условима у закљученој полиси осигурања. Висина премије осигурања утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усваја Извршни одбор Друштва.

Уколико је потраживања исказано у страној валути приликом почетног признавања, Група потраживање изражава у динарима, тако што се на износ у страној валути примењује званични средњи курс те стране валуте, на датум трансакције у складу са МРС 21 – Ефекти промена девизних курсева. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода. Потраживања исказана у страној валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

3.7. Исправка вредности потраживања

Уколико постоји вероватноћа да Група неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима, руководство процењује износ исправке вредности којом се потраживања своде на реалну вредност.

Група процењује вредност и наплативост потраживања по уговорима о осигурању и обезвређеност осталих краткорочних потраживања, односно одговарајућу исправку вредности тих потраживања, сагласно посебном Правилнику. Сходно поменутом Правилнику Група врши појединачну и општу исправку вредности потраживања.

Појединачна исправка вредности у висини целокупног износа потраживања врши се за:

- потраживања која нису наплаћена у року од три месеца од дана доспелости;
- потраживања са сумњивим или спорним правним основом;
- потраживања за камате;
- потраживања од контролисаних правних лица.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.7. Исправка вредности потраживања (наставак)

Поред тога, потраживања чији износ прелази 1% гарантне резерве Компаније, исправљају се у оном износу у ком се процени ризик њиховог враћања у будућем периоду за сваког комитента посебно.

Група општу исправку вредности врши тако што прво све осигуранике – правна лица за премију осигурања класификује у једну од три категорије:

Категорија I – Потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима; потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно са доцњом до три месеца, при чему се наведена потраживања не исправљају.

Категорија II – потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника, као и потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до 9 месеци, при чему се за исправку вредности потраживања примењује проценат израчунат односом укупно ненаплаћене и укупно фактурисане премије осигурања у последње три године које претходе години у којој се формира исправка.

Категорија III – потраживања од дужника који своје обавезе измирује са доцњом од преко 9 месеци, при чему се исправка вредности формира до 100% потраживања.

Признавање импаритетних губитака се врши на терет биланса успеха. Износи за које је потраживање умањено по основу импаритетних губитака евидентирају се преко рачуна исправке вредности.

3.8. Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином се подразумевају новчана средства у динарима и страној валути и средства на динарским и девизним рачунима код пословних банака.

Готовински еквиваленти су краткорочне, високо ликвидне инвестиције које се могу брзо претворити у познате износе готовине, и које нису под утицајем значајног ризика промене вредности. Хартије од вредности као готовински еквиваленти, депозити по виђењу и готовина процењују се на следећи начин:

- ако су у домаћој валути процењују се по номиналној вредности;
- ако су у страној валути процењују се по номиналној вредности применом средњег курса Народне банке Србије за односну валуту на дан биланса.

Сва накнадна вредновања позиција готовине и готовинских еквивалената на дан биланса признају се као приходи или расходи у билансу успеха.

3.9. Разграничени трошкови прибаве

Друштво врши разграничење трошкова прибаве у сразмери учешћа резерве за преносне премије у укупној премији, у складу са чланом 141. Закона о осигурању.

Разграничени трошкови прибаве, као активна временска разграничења, користе се због равномерног терећења укупних трошкова посматраног пословног периода, и што реалнијег приказа коначног пословног резултата.

3.10. Капитал и резерве

Капитал Групе чини основни и остали капитал, резерве, ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина и опреме, нереализовани добици и нереализовани губици, учешћа без праве контроле, нераспоређена добит, односно губитак ранијих година и добит, односно губитак текуће године.

Основни и остали капитал исказује се у номиналној вредности, а вредност акцијског капитала представља производ броја емитованих акција и њихове номиналне вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.10. Капитал и резерве (наставак)**

Компанија је дужна да у свом пословању одржава основни капитал најмање у висини која је прописана чланом 27. Закона о осигурању.

Резерве Групе обухватају емисиону премију, законске, статутарне и друге резерве.

Ради обезбеђивања трајног измирења обавеза и подношења ризика у пословању, осигуравајуће друштво формира гарантну резерву у складу са Законом о осигурању и Одлуком о адекватности капитала друштва за осигурање/реосигурање („Службени гласник РС“, бр. 51/2015). Гарантну резерву чине примарни капитал и допунски капитал, умањени за одбитне ставке.

3.11. Дугорочна резервисања**3.11.1. Математичка резерва**

Обрачун математичке резерве врши се у складу са Техничким основама животних осигурања, и Правилником о критеријумима и начину обрачунавања математичке резерве, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017). Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намењена измиревању будућих обавеза по основу животног осигурања. Резерва се обрачунава применом начела актуарске математике животних осигурања по нето проспективној методи. Обрачунава се појединачно за сваки уговор, посебно за активна и капитализирана осигурања, као разлика садашње вредности будућих обавеза осигураваача утврђених уговором и садашње вредности будућих обавеза уговараача осигурања. Обрачун се за сваки производ осигурања врши на основу верификованих актуарско - техничких основа за обрачун математичке резерве, откупних и капиталисаних вредности и учешћа у добити, коришћењем претпоставки конзистентних са претпоставкама тарифног система коришћеним при закључењу уговора. Обрачуни се врше посебно за сваку валуту. Математичка резерва укључује и обавезе које се односе на полисе осигурања живота са дискреционим правом учешћа у добити, формирањем резерви за учешће у добити. Резерве за учешће у добити образују по полисама по којима је приписана добит осигураницима применом нето проспективне методе.

Поред наведеног, саставни део математичке резерве је и преносна премија осигурања живота обрачуната методом *pro rata temporis*, и резерва будућих трошкова обрачуната нето проспективном методом. Средства математичке резерве формирају се на начин који у сваком моменту обезбеђује испуњавање свих обавеза из уговора о осигурању, и веће су од откупних вредности. Математичка резерва у самопридржају израчунава се као збир математичке резерве сопственог портфеља осигурања и математичке резерве по основу примљених саосигурања, умањена за збир математичке резерве пренете у саосигурање и реосигурање.

Тест провере довољности обрачунате математичке резерве (LAT тест) утврђује се на крају пословне године. Тест се састоји од поређења резервације и утврђене садашње вредности најбоље процене токова готовине (новчаних токова) који се очекују у будућности. Обрачун се врши за сваки уговор посебно, одвојено за осигурања уговорена у девизама и динарима. Такође, код динарских осигурања одвојено се утврђује тест довољности за: уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 7,5% (до 1. октобра 2010.); уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 6% (од 1. октобра 2010. до 1. маја 2016.); уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 4,5% (од 1. маја 2016. године до 01. априла 2018. године) и уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 3,5% (након 01. априла 2018. године). Код девизних осигурања одвојено се врши тест довољности за уговоре настале пре 1. маја 2016., уговоре закључене између 1. маја 2016. и 1. септембра 2017., уговоре закључене између 1. септембра 2017. и 01. маја 2018., односно уговоре настале након 01. маја 2018. године, где се респективно примењују рачунске каматне стопе: 3%, 2,5%, 2,25% и 1,8%. Очекивани токови готовине обухватају будуће приходе по основу очекиване премије умањене за очекиване исплате по основу штета и очекиваних будућих трошкова.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.11. Дугорочна резервисања (наставак)****3.11.2. Резерве (резервисања) за изравнање ризика**

Обрачун резерви за изравнање ризика извршен је у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за изравнање ризика, који је донет у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017). Резерве за изравнање ризика се образују на врсти осигурања 14 - Осигурање кредита, на годишњем нивоу. Резерве за изравнање ризика увећавају се при годишњем обрачуна ако је остварен нето пословни резултат у овој врсти осигурања, за 75% позитивног нето пословног резултата, а највише до 12% премије у самопридржају, док резерве за изравнање ризика не достигну горњу границу. Резерве за изравнање ризика умањују се при годишњем обрачуна ако је остварен негативан нето пословни резултат у овој врсти осигурања. Резерве за изравнање ризика умањују се за укупан износ негативног нето пословног резултата у овој врсти осигурања, при чему умањење не може бити веће од износа резерви за изравнање ризика претходне године.

3.11.3. Резерве за бонусе и попусте

Обрачун резерви за бонусе и попусте врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за бонусе и попусте, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Резерве за бонусе и попусте се утврђују у износу очекиваних поврата премије из оприходоване премије до дана обрачуна.

3.11.4. Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених

Група врши резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених и обелодањивање у складу са МРС 19 – Примања запослених. Група врши резервисања трошкова за исплату отпремнина и трошкова за исплату јубиларних награда. Приликом обрачуна резервисања користи се актуарски РУС метод (метод кредитирања пројектоване јединице).

3.12. Финансијске обавезе

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе. Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу, или
- размене финансијских инструмената са другим правним лицима под потенцијално неповољним условима.

Приликом почетног признавања обавеза Група мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови представљају расходе периода у коме су плаћени. Након почетног признавања Група мери све финансијске обавезе по амортизованој вредности, осим обавеза које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по поштеној вредности. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Група испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.13. Обавезе по основу штета и друге обавезе из пословања**

Обавезе за штете по основу осигурања се евидентирају у висини накнаде за ликвидираних штете које треба исплатити осигураницима, корисницима осигурања или трећим оштећеним лицима. За износе пријављених, а неликвидираних обавеза по основу штета, као и за износе насталих, а непријављених обавеза по основу штета, Група формира резервисања. Уколико је обавеза исказана у страниј валути или је уговорена валутна клаузула приликом почетног признавања, Група обавезу изражава у динарима тако што се на износ у страниј валути примењује званични средњи курс те стране валуте на датум трансакције, у складу са MPC 21 – Ефекти промена девизних курсева. Промене девизног курса од датума трансакције до датума исплате обавезе исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода. Обавезе исказане у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

3.14. Резерве за преносне премије

Резерве за преносне премије јесу део премије који се користи за покриће обавеза из осигурања које настају у наредном периоду. Обрачун преносне премије врши се последњег дана текућег обрачунског периода и на дан преноса портфеља осигурања. Основица за обрачун резерви за преносне премије је укупна премија осигурања утврђена уговором и израчунава се појединачно за сваки уговор о осигурању с тачним временским разграничењем водећи рачуна о томе да ли има промена висине осигуравајућег покрића (*pro rata temporis*). Тест адекватности преносне премије, као и додатна резервација тамо где се показао дефицит, врши се кроз обрачун резерви за неистекле ризике. За животна осигурања за која се обрачунава математичка резерва преносна премија је саставни део исте.

Обрачун преносних премија врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за преносне премије, који је донет у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

3.15. Резервисане штете

Обрачун резервисаних штета врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа резервисаних штета, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Компанија врши резервисања за: настале пријављене, а нерешене штете, настале непријављене штете и трошкове у вези са решавањем и исплатом штета. Компанија врши резервисање за пријављене, а неликвидиране штете на основу појединачне процене износа штете, који ће морати да плати. Резерве за рентне штете утврђују се у капиталисаним износима, као садашња вредност будућих рентних исплата, узимајући у обзир и очекивано повећање тих исплата.

Резервисан износ на име насталих непријављених штета се обрачунава на нивоу врсте осигурања, у зависности од карактеристика појединих врста осигурања и расположивости потребних података на дан 31. децембар текуће године следећим методама:

- Паушалном методом (врсте осигурања: осигурање шинских возила, осигурање ваздухоплова, осигурање пловних објеката, осигурање робе у превозу, осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, осигурање кредита, осигурање јемства, осигурање финансијских губитака, осигурање трошкова правне заштите и основно животно осигурање),
- Маск-овим моделом оцене резерве за настале непријављене штете, где се најбоља оцена добија Chain ladder методом, а маргина ризика на основу претпоставке да R_i и R имају \lognormalnu расподелу у интервалу поверења не мањем од 40% за R . Примењује се за врсте осигурања: осигурања за последице незгоде, добровољно здравствено осигурање, осигурање моторних возила, осигурање имовине од пожара, остала осигурања имовине, осигурања од одговорности од употребе моторних возила, осигурање од опште одговорности и осигурање помоћи на путу. Полазни интервали поверења су интервали поверења са којима је завршена претходна година. Током обрачуна врши се поређење са искуством, и у зависности од резултата се коригују почетни интервали поверења. После обрачуна врши се тест адекватности резервисаних штета за врсте осигурања где се у случају дефицита на појединој врсти, коригује интервал поверења на ниво који ће задовољити ЛАТ тест.

За животна осигурања за која се обрачунава математичка резерва не врши се резервација за настале непријављене штете.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.16. Резервисања за неистекле ризике**

Обрачун резерви за неистекле ризике врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за неистекле ризике које је донет у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Правилником је предвиђено да Група образује резерве за неистекле ризике ако утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа обрачунате преносне премије на нивоу врсте осигурања. Примењена је формула где се резерва за неистекле ризике рачуна као производ преносне премије са делом очекиваног комбинованог ризица који прелази 100%.

3.17. Допринос за превентиву

Средства превентиве представљају средства Групе намењена улагањима у превентивну заштиту, којима се предупредује остварење осигураног случаја на осигураној имовини и лицима и смањују последице штетних догађаја, а која се на основу критеријума утврђених Правилником о превентиви наменски усмеравају одређеним осигураницима.

3.18. Приходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности Групе (пословне и финансијске приходе) и добитке. Уобичајене односно редовне активности Групе су све активности које Група предузима у делокругу свог рада као и активности које су са њима повезане и које подржавају тај рад, и од њега произилазе или имају пропратни карактер.

Приходе Групе чине пословни (функционални) приходи, приходи од инвестиционе активности, финансијски приходи, приходи по основу усклађивања вредности имовине и остали приходи.

3.18.1. Пословни (функционални) приходи

У оквиру пословних прихода Група евидентира приходе из делатности осигурања, односно приходе по основу премије осигурања и саосигурања, приходе по основу учешћа саосигурања и реосигурања у накнади штета, приходе од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања, приходе од повраћаја пореских и других дажбина и приходе од премија, субвенција, дотација, донација, приходе по основу провизија реосигурања, приходе по основу регреса неживотних осигурања и друге функционалне приходе.

а) Приходи од премије осигурања и саосигурања

Приходе од премије осигурања и саосигурања представљају износи фактурисане премије (доспеле премије код осигурања живота) коју осигураник/уговорач осигурања плаћа осигуравачу на основу уговора о осигурању, односно саосигурању, умањене за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија).

Висина премије утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усвојио је Извршни одбор. Премија се састоји од функционалне премије и режијског додатка. Функционалну премију чине техничка премија (за сва осигурања) и допринос за превентиву. Режијски додаток користи се за покриће трошкова спровођења осигурања. Начин расподеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања утврђује се интерним актом који доноси Извршни одбор.

б) Приходи по основу провизија реосигурања

Приходи по основу провизија реосигурања представљају провизије које Група остварује по уговорима од реосигуравача код којег реосигурава свој портфељ.

3.18.2. Приходи од инвестирања средстава осигурања

У приходе од инвестирања средстава осигурања спадају: приходи од придружених правних лица и од заједничких подухвата, приходи од улагања у непокретности, приходи од камата и позитивних курсних разлика по основу инвестирања, приходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности, добици од продаје хартија од вредности, и остали приходи од инвестиционе активности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.18. Приходи (наставак)

3.18.3. Финансијски приходи

Финансијске приходе чине приходи од камата, курсних разлика, приходи по основу ефеката валутне клаузуле, и остали финансијски приходи, осим финансијских прихода од инвестирања средстава осигурања. Ови приходи вреднују се према МРС 18, МРС 21 и другим релевантним МРС.

3.18.4. Приходи по основу усклађивања вредности имовине

Приходи по основу усклађивања вредности имовине обухватају позитивне ефекте промене поштене (фер) вредности нематеријалних улагања, некретнина, опреме и залиха – до висине претходно исказаних расхода за та средства по основу вредносног усклађивања, као и других укидања исправки вредности по основу вредносног усклађивања у складу са релевантним МРС и интерном регулативом Групе.

3.18.5. Остали приходи

У оквиру осталих прихода, исказују се добици по основу продаје некретнина, опреме (основних средстава) и нематеријалних улагања, добици од продаје остатака осигураних оштећених ствари, наплаћена отписана потраживања, вишкови, приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања и остали непоменути приходи.

3.19. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Групе и губитке.

На рачунима расхода обухватају се пословни расходи, расходи по основу инвестирања средстава осигурања, финансијски расходи и остали расходи, који обухватају и расходе по основу обезвређења средстава.

3.19.1. Пословни расходи

У оквиру пословних расхода Група евидентира расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања животних осигурања, накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања, трошкове спровођења осигурања и друге функционалне расходе.

а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе

Расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе чине математичка резерва, допринос за превентиву, допринос за одбрану од града, допринос гарантном фонду, накнада Републичком фонду за здравствено осигурање, резервисања за изравнање ризика, и остала резервисања и функционалне доприносе.

Математичка резерва

Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намењена измиривању будућих обавеза по основу животног осигурања. Обрачунава се појединачно за сваки уговор о животном осигурању, по проспективној методи за сва осигурања живота, као разлика садашње вредности будућих обавеза осигуравача утврђених уговором и садашње вредности будућих обавеза уговарача осигурања.

Саставни део математичке резерве су:

- резерве за све гарантоване накнаде (осигуране суме) уговарачима, осигураницима и корисницима осигурања, укључујући и гарантовану откупну вредност;
- резерве за учешће у добити за сва осигурања којима је приписана добит на основу Одлуке Скупштине Компаније;
- резерве будућих трошкова за сва осигурања код којих је престала обавеза плаћања премије;
- преносна премија.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.19. Расходи (наставак)

3.19.1. Пословни расходи (наставак)

Математичка резерва се исказује посебно за сваку валуту. Обрачун математичке резерве дефинисан је у Техничким основама животних осигурања Компаније, где је предвиђена примена проспективних метода: бруто - Ziellmer методе и нето проспективне. Техничким основама предвиђено је да се код редукованих (капитализираних) осигурања, осигурања уговорених са једнократним плаћањем премије и ризико осигурања искључиво примењује нето проспективна метода. Такође, резерва добити и резерва будућих трошкова се обрачунава нето проспективном методом. Компанија врши резервацију будућих трошкова за уговоре код којих је престала даља обавеза плаћања премије (осигурања са уговореном једнократном премијом, капитализирана осигурања).

За обрачун смањења математичке резерве (код активних уговора за осигурање за случај смрти и доживљења) за неамортизоване стварне трошкове провизије закључења уговора користи се бруто - Ziellmer метода, при чему стопа цилмеризације не може бити већа од 3,5% уговорене осигурене суме. Рачунско-статистичке основе обрачуна математичке резерве (каматна стопа и таблице вероватноћа) једнаке су каматној стопи и таблицама вероватноћа из Тарифног система Компаније.

Обрачун математичке резерве укључује и могућност неповољних одступања релевантних фактора који се користе при утврђивању резерве. Неповољна одступања утврђена применом одговарајућих тестова (LAT) за проверу адекватности обрачунате математичке резерве и у том случају врши се додатна резервација уз образложење овлашћеног актуара.

Математичка резерва се обрачунава и исказује посебно за индивидуална и групна осигурања. Математичка резерва за групна осигурања мора бити покривена изворима средстава и средствима математичке резерве само тог групног осигурања, укључујући сва гарантована права уговарача, осигураника и корисника осигурања. Средства математичке резерве формирају се на начин који у сваком моменту обезбеђује испуњавање свих обавеза из уговора о осигурању и веће су од откупних вредности.

Допринос за превентиву

Допринос за превентиву се обрачунава у проценту и за врсте осигурања у складу са интерним актом који доноси Извршни одбор, а којим се утврђује начин расподеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања.

Допринос за одбрану од града

Група обрачунава и Министарству пољопривреде и заштите животне средине плаћа допринос за одбрану од града на основу члана 15 Закона о одбрани од града („Службени гласник РС“ бр. 54/15).

Допринос гарантном фонду

Допринос гарантном фонду се издваја на основу Одлуке Удружења осигуравајућих организација Србије о утврђивању висине доприноса организација за осигурање за образовање средстава и коришћењу средстава гарантног фонда. Поменутом одлуком је дефинисан износ доприноса по моторном возилу одређене категорије, а допринос се издваја сразмерно броју осигураних возила.

Накнада Републичком фонду за здравствено осигурање

Накнада Републичком фонду за здравствено осигурање се плаћа у износу од 5% на износ бруто премије осигурања од аутоодговорности на име штета осигуравајућих друштава према овом фонду, тако да фонд не може да истиче додатне регресне захтеве према друштву за осигурање.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.19. Расходи (наставак)****3.19.1. Пословни расходи (наставак)***Расходи за дугорочна резервисања за изравнање ризика*

Резерве за изравнање ризика се издвајају у складу са Одлуком о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017) и релевантним актом пословне политике. Група образује резерве за изравнање ризика образује за врсту осигурања кредита.

б) Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања представљају расходе за исплату накнада штета и осигураних сума и других уговорених износа који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања.

в) Расходи по основу премија реосигурања

Расходи по основу премија реосигурања представљају расходе реосигурања ризика обрачунати у складу са уговорима о саосигурању, реосигурању, односно ретроцесији, у корист рачуна обавеза.

г) Трошкови спровођења осигурања

Трошкови спровођења осигурања обухватају расходе за обављање послова осигурања чије покриће се врши из режијског додатка. Трошкови спровођења осигурања обухватају трошкове амортизације нематеријалних улагања, трошкове амортизације некретнина и опреме, трошкове резервисања за судске спорове и резервисања за исплату накнада и других бенифиција запосленима, трошкове материјала, горива и енергије, производних услуга, рекламе и пропаганде, репрезентације, порезе и доприносе независне од резултата, трошкове непроизводних услуга, нематеријалне трошкове као и трошкове зарада, накнада зарада и друге трошкове обављање послова осигурања.

Трошкови спровођења осигурања у финансијским извештајима обухватају трошкове прибаве, трошкове управе, остале трошкове спровођења осигурања, умањено за провизије од реосигурања. Опредељивање трошкова спровођења осигурања је у непосредној вези са распоредом трошкова на функционалне аналитике дефинисане Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање, односно на трошкове управе, трошкове прибаве осигурања, затим трошкове извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета, као и на трошкове по основу инвестиционе активности.

Трошкови прибаве укључују трошкове настале у вези са закључивањем нових уговора о осигурању и обнови постојећих уговора. Група врши разграничење трошкова прибаве осигурања у сразмери учешћа преносне премије, без примљених саосигурања, у укупној бруто премији осигурања, без примљених саосигурања, појединачно по свим врстама осигурања из члана 8. и 9. Закона о осигурању, које Група обавља у складу са добијеном дозволом Народне банке Србије.

3.19.2. Расходи по основу инвестирања средстава

У расходе по основу инвестирања средстава осигурања спадају: расходи из односа са придруженим правним лицима, расходи по основу улагања у непокретности, расходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности, губици при продаји хартија од вредности и остали расходи по основу инвестиционе активности.

3.19.3. Финансијски расходи

Финансијске расходе чине расходи по основу камата, курсних разлика, негативни ефекти по основу валутне клаузуле и остали финансијски расходи, осим финансијских расхода по основу инвестирања средстава осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.19. Расходи (наставак)****3.19.4. Расходи по основу обезвређења имовине**

У оквиру расхода по основу обезвређења имовине, исказују се негативни ефекти вредносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина и опреме, дугорочних и краткорочних финансијских пласмана (депоновања и улагања), залиха, хартија од вредности и потраживања, у складу са МРС 36 - Умањење вредности имовине и другим релевантним МРС, према називима рачуна ове групе. На рачунима ове групе исказује се и негативан ефекат промене поштене (фер) вредности средстава, у складу с МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, МРС 38 - Нематеријална имовина и осталим релевантним МРС.

3.19.5. Остали расходи

Остале расходе чине губици по основу расходовања и продаје опреме и нематеријалних улагања, губици по основу продаје некретнина, губици од продаје материјала, мањкови, судски трошкови и остали непоменути расходи.

3.20. Курсне разлике

Пословне промене настале у иностраној валути (валути која није функционална) су прерачунате у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на дан пословне промене. Средства и обавезе исказане оригинално у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на тај дан.

Средства и обавезе са уговореном валутном клаузулом прерачунате су на дан састављања биланса према уговореном курсу.

Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, књиже су у корист финансијских прихода или на терет финансијских расхода.

3.21. Бенефиције за запослене

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Група је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Група је, такође, обавезна да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

У складу са Појединачним колективним уговором, Група је у обавези да исплати отпремнине при одласку у пензију у висини три просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике или три месечне зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, односно у висини три просечне зараде исплаћене за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, Група је у обавези да исплати и јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада. Јубиларна награда се утврђује на основу износа просечне месечне зараде, остварене у месецу који претходи месецу исплате, и то у распону од једне до три зараде, зависно од трајања непрекидног рада код послодавца.

Група је самостално обрачунала и исказала дугорочне обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда применом сопственог актуарског обрачуна у складу са захтевима МРС 19.

Отпремнине по основу споразумног раскида радног односа евидентирани су на терет биланса успеха текуће године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.22. Порези и доприноси

3.22.1. Порески расход периода

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% (31. децембар 2017. године – 15%) на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите.

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дужи од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дужи од десет година.

3.22.2. Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити. Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати, односно обавеза измирити.

3.22.3. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, доприносе на терет послодавца по основу примања запослених, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким и општинским прописима.

4. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА ОСИГУРАЊА И САОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Обрачуната премија животних осигурања	2.254.378	1.603.442
Обрачуната премија неживотних осигурања	26.445.319	24.517.226
Обрачуната премија саосигурања	277.707	217.323
Укупно обрачуната премија	28.977.404	26.337.991
Премија пренета у саосигурање	(1.043.978)	(1.057.466)
Премија пренета у реосигурање	(1.441.407)	(1.395.161)
Премија пренета у саосигурање / реосигурање	(2.485.385)	(2.452.627)
Преносна премија осигурања и саосигурања - повећање	(2.138.747)	(1.062.215)
Резерве за неистекле ризике	47.121	80.438
Укупно преносна премија и резерве за неистекле ризике:	(2.091.626)	(981.777)
	24.400.393	22.903.587

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

4. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА ОСИГУРАЊА И САОСИГУРАЊА (наставак)

Током 2018. године дошло је до пораста бруто премије осигурања и саосигурања за 10,02% у односу на претходну годину што је условљено порастом бруто премија неживотних осигурања и саосигурања матичног правног лица.

Пораст бруто премије имовинских осигурања матичног правног лица је највећим делом последица промене скаденце осигурања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд. Наиме, укупно фактурисана премија осигурања поменутог осигураника у 2018. години се односи на период од 01. јануара 2018. до 30. септембра 2018. године на основу претходно закљученог уговора о осигурању као и на период од 01. октобра 2018. године до 30. септембра 2019. године у складу са одредбама новог уговора о осигурању, за разлику од претходне године где се фактурисана премија осигурања односила на период од 01. јануара 2017. до 31. децембра 2017. године. Такође је по наведеном основу повећана преносна премија, за део који не припада 2018. години. У вези са наведеним осигурањем Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд повећани су трошкови бонификација које су исплаћене у 2018. години (напомена 13) као и приходи од бонуса сразмерно учешћу пратећих саосигураваача у овом послу, односно ДДОР Нови Сад а.д.о., Нови Сад и „Generali osiguranje Srbija“ а.д.о., Београд (напомена 7).

5. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА РЕОСИГУРАЊА И РЕТРОЦЕСИЈА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Премија реосигурања и ретроцесија	1.696.322	1.545.929
Премија пренета ретроцесијом	(898.443)	(794.695)
Повећање резерви за преносне премије и резерви за неистекле ризике реосигурања	(34.098)	(81.938)
	763.781	669.296

6. ПРИХОДИ ОД ПОСЛОВА НЕПОСРЕДНО ПОВЕЗАНИХ СА ПОСЛОВИМА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи од продате зелене карте	341.623	334.435
Приходи од услужне обраде и процене штета	4.053	4.243
Остали пословни приходи	9.001	8.647
	354.677	347.325

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи од продаје робе	70.256	118.834
Приходи од продаје производа и услуга	405.434	319.653
Приходи од управљања фондовима	217.749	302.672
Приходи од накнада и провизија за брокерска друштва	7.683	13.581
Остали пословни приходи	445.495	181.145
	1.146.617	935.885

На позицији осталих пословних прихода у укупном износу од 445.495 хиљада динара, део прихода се односи на приходе матичног правног лица и то приходе од добијених судских спорова у износу од 90.614 хиљада динара и приходе од бонуса из послова саосигурања у износу од 329.814 хиљада динара (2017. година: 70.476 хиљада динара). Поменути приходи од бонуса из послова саосигурања бележе повећање у односу на претходну годину и односе се на учешће пратећих саосигуравача у бонификацијама и то највећим делом са ДДОР Нови Сад а.д.о., Нови Сад и „Generali osiguranje Srbija“ а.д.о., Београд, а у вези са осигурањем Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд (напомена 4).

8. РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ДОПРИНОСЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Математичка резерва животних осигурања	445.043	435.948
Допринос за превентиву	339.786	440.280
Доприноси прописани посебним законима	65.382	74.496
Допринос Гарантном фонду	300.839	535.351
Резервисања за изравнање ризика	13.200	9.995
Резервисања за бонусе и попусте	29.373	180.047
Остали расходи за дугорочна резервисања	599.719	574.602
	1.793.342	2.250.719

Кретање на рачунима математичке резерве, резервисања за изравнање ризика и резервисања за бонусе и попусте је приказано у напомени 40.

Доприноси прописани посебним законима у износу 65.382 хиљаде динара обухватају највећим делом допринос за одбрану од града који матично правно лице обрачунава и плаћа Министарству пољопривреде и заштите животне средине на основу члана 15. Закона о одбрани од града («Службени гласник РС» бр. 54/15). Поменути допринос за 2018. годину је износио 60.576 хиљада динара, а обрачунат је у висини од 10% од износа уплаћене премије осигурања усева и плодова.

Допринос Гарантном фонду у 2018. години је нижи за 43,81% што је последица доношења Одлука о изменама и допунама Одлуке о утврђивању висине доприноса организација за осигурање за образовање средстава и коришћењу средстава Гарантног фонда од стране Удружења осигуравача Србије од 27. септембра 2017. године и 15. маја 2018. године.

Износ на позицији осталих расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе од 599.719 хиљаде динара односи се на издвајање од 5% од бруто премије осигурања од аутоодговорности за Републички фонд за здравствено осигурање, у складу са чланом 35. Закона о обавезном осигурању у саобраћају ("Службени гласник РС", бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 - одлука УС).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

9. РАСХОДИ НАКНАДА ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Ликвидиране штете и уговорени износи:		
- животних осигурања	1.227.886	745.199
- неживотних осигурања	9.873.006	9.208.733
- удели у штетама саосигурања	52.403	33.217
- удели у штетама реосигурања и ретроцесија	501.868	312.386
Расходи извиђаја, процене, ликвидације и исплате накнада штета и уговорених износа	675.983	766.611
Приходи од учешћа саосигурача у накнади штета	(306.811)	(262.409)
Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета	(383.307)	(363.537)
	11.641.028	10.440.200

10. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Резервисане штете животних осигурања	9.664	10.064
Резервисане штете неживотних осигурања	638.096	1.328.702
Резервисане штете саосигурања и реосигурања	218.519	(8.152)
	866.279	1.330.614

11. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ РЕГРЕСА И ПРОДАЈЕ ОСИГУРАНИХ ОШТЕЋЕНИХ СТВАРИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи по основу регреса у земљи	531.100	473.808
Приходи од регреса у иностранству	17.786	14.917
Продаја осигураних оштећених ствари	276	2.833
	549.162	491.558

12. СМАЊЕЊЕ ОСТАЛИХ ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ-НЕТО

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Смањење математичке резерве	10.495	21.036
Приходи од смањења осталих резервисања	82.617	30.823
	93.112	51.859

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године
13. РАСХОДИ ЗА БОНУСЕ И ПОПУСТЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Расходи по основу бонуса	807.036	228.443
Расходи по основу попушта	1.076.887	987.907
	1.883.923	1.216.350

14. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Трошкови зарада и остали лични расходи	442.092	428.899
Набавна вредност продате робе	57.544	59.434
Трошкови материјала	67.991	61.061
Трошкови амортизације и резервисања	58.659	38.585
Трошкови производних услуга	85.078	86.282
Нематеријални и остали трошкови	92.638	92.995
	804.002	767.256

15. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи од закупнина инвестиционих некретнина	46.625	43.685
Приходи од усклађивања вредности инвестиционих некретнина	-	36.265
Приходи од продаје непокретности (дезинвестирања)	3.632	404
Приходи од камата	916.407	868.979
Приходи од усклађивања вредности фин.средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	7.633	60.870
Добици од продаје хартија од вредности	72.830	25.969
Позитивне курсне разлике из активности инвестирања	21.800	28.671
Остали приходи по основу инвестиционе активности	19.250	11.536
	1.088.177	1.076.379

Приходи од камата на депозите и државне ХоВ бележе повећање у 2018. години у односу на исти период претходне године, што је углавном последица повећања пласираних средстава у поменути финансијска средства.

Група је у пословним књигама у 2018. години исказало добитке од продаје хартија од вредности у износу 72.830 хиљада динара при чему се део прихода у висини 56.461 хиљаду динара односи на пренос дела удела матичног правног лица у ХИП Азотара Панчево д.о.о. по Уговору о преносу удела закљученим са ДДОР а.д.о., Нови Сад уз затварање обавезе према ДДОР-у за саосигурање ХИП Азотаре Панчево.

Остали приходи по основу инвестиционе активности у износу 19.250 хиљада динара односе се на приходе по основу дивиденде.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године
16. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Расходи по основу обезвређења инвестиционих некретнина	-	9.487
Губици при продаји непокретности (деинвестирању)	5	-
Расходи по основу усклађивања вредности фин.средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	43.620	134.728
Губици при продаји хартија од вредности	132	3.051
Негативне курсне разлике из активности инвестирања	26.782	183.533
Остали расходи по основу инвестиционе активности	2.606	2.554
	73.145	333.353

17. ТРОШКОВИ ПРИБАВЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Провизија и друге накнаде за услуге посредовања и заступања	1.050.399	928.413
Трошкови материјала, горива и енергије	256.490	244.784
Нето зараде	1.620.869	1.483.509
Порез и доприноси на зараде	1.029.549	959.838
Отпремнине и јубиларне награде	124.690	36.555
Остали трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	234.319	297.643
Трошкови транспорта и ПТТ трошкови	67.724	61.485
Одржавање	34.294	14.208
Закуп	667.366	574.084
Трошкови рекламе и пропаганде	1.922.746	1.810.015
Спонзорство и донаторство	211.887	189.761
Репрезентација	270.388	318.905
Трошкови премија осигурања	56.742	51.624
Платни промет	151.254	202.351
Остали трошкови прибаве	290.411	247.403
Промена разграничених трошкова прибаве (повећање/смањење)	(427.890)	(419.519)
	7.561.238	7.001.059

Трошкови прибаве су у 2018. години повећани за 560.179 хиљада динара односно 8% што је највећим делом последица раста продајних активности Компаније. Посматрано по групама трошкова, највећи раст остварен је код трошкова рекламе и пропаганде, трошкова производних услуга и бруто зарада, који су у највећем делу везани за продају осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

18. ТРОШКОВИ УПРАВЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови	443.496	384.943
Амортизација	310.420	292.940
Нето зараде	506.917	483.166
Порез и доприноси на зараде	303.306	294.393
Отпремнине и јубиларне награде	35.910	31.902
Остали трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	106.418	104.258
Трошкови транспорта и ПТТ трошкови	30.993	36.713
Одржавање	23.454	23.836
Закуп	16.751	4.670
Трошкови рекламе	343	1.116
Репрезентација	8.008	4.137
Трошкови премија осигурања	15.511	15.338
Платни промет	15.331	23.889
Трошкови резервисања за судске спорове	3.845	171
Трошкови резервисања за отпремнине и других бенефиција запосленима	105.226	91.460
Остали трошкови	39.058	75.673
	1.964.987	1.868.605

19. ОСТАЛИ ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Трошкови материјала, енергије и производних услуга	367	299
Трошкови пореза и доприноса	31.004	44.607
Трошкови непроизводних услуга и нематеријални трошкови	25.980	24.900
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	10.079	13.402
Остали трошкови	96	145
	67.526	83.353

20. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ – ОСИМ ФИНАНСИЈСКИХ ПРИХОДА ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи од камата	500.505	113.677
Позитивне курсне разлике	25.213	71.419
Приходи од дивиденди	-	19
Ефекти валутне клаузуле	7.387	24.469
Остали финансијски приходи	2.776	48.097
	535.881	257.681

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

20. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ – ОСИМ ФИНАНСИЈСКИХ ПРИХОДА ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ (наставак)

Приходи од камата бележе значајно повећање у односу на претходну годину што је условљено повећањем поменутих прихода у финансијским извештајима Компаније. Наиме, у току 2018. године, Компанија је интензивирала рад на наплати спорних потраживања по основу премије осигурања и регреса тако што су поменута потраживања постала предмет извршних поступака пред судовима односно преко јавних извршитеља. Као последица наведеног у пословним књигама евидентирана су додатна потраживања / приходи по основу затезне камате на потраживања која су са затезном каматом постала предмет принудне наплате. Сва ова додатна ненаплаћена потраживања по основу камате на дан 31. децембар 2018. су исправљена у висини целокупног износа потраживања у складу са рачуноводственом политиком (напомена 3.7).

21. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ – ОСИМ ФИНАНСИЈСКИХ РАСХОДА ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Расходи камата	17.158	22.135
Негативне курсне разлике	47.848	64.921
Ефекти валутне клаузуле	3.069	45.520
Остали финансијски расходи	157	184
	68.232	132.760

22. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи од усклађивања вредности финансијских пласмана	10.818	174.803
Приходи од усклађивања вредности непокретности	-	111.033
Приходи од усклађивања вредности потраживања	810.572	1.011.921
	821.390	1.297.757

23. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Исправке вредности потраживања	1.699.241	1.285.102
Исправке вредности учешћа у капиталу	4.162	4.329
Расходи по основу обезвређења финансијских пласмана	8.946	139.106
Расходи од усклађивања вредности непокретност	-	3.334
	1.712.349	1.431.871

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

24. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Добици од продаје	21.629	15.856
Вишкови	315	193
Наплаћена отписана потраживања	71.405	56.694
Приходи од смањења обавеза	3.575	6.300
Приходи од укидања дугорочних резервисања	54.786	182.573
Остали непоменути приходи	33.228	31.703
	184.938	293.319

25. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Губици по основу расхоровања и продаје нематеријалних улагања, некретнина и опреме од продаје	887	5.455
Мањкови	246	268
Расходи по основу директних отписа потраживања	3.173	16.349
Расходи по основу расхоровања залиха	31	785
Остали непоменути расходи	61.737	66.685
	66.074	89.542

26. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Текући порез – порески расход периода	(191.684)	(122.459)
Одложени порески (губитак) / добитак периода	(6.698)	(8.496)
	(198.382)	(130.955)

26.1. Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Добитак (губитак) пре опорезивања	1.772.699	1.667.873
Порез на добитак обрачунат по стопи од 15%	(265.905)	(250.181)
Нето порески ефекти прихода / (расхода) који се не признају у пореском билансу	63.749	85.942
Искоришћени порески кредит претходних година	4.651	30.738
Остало	(877)	2.546
	(198.382)	(130.955)

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

26. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (наставак)

26.2. Одложена пореска средства и обавезе

На дан 31. децембра 2018. године одложене нето пореске обавезе исказане су износу од 373.989 хиљада динара. Структура и основ признавања нето одложених пореских обавеза дата је у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
<i>Одложена пореска средства:</i>		
- по основу резервисања за отпремнине запослених	37.291	30.177
- остало	6.840	3.041
	<u>44.131</u>	<u>33.218</u>
<i>Одложене пореске обавезе:</i>		
- по основу привремене разлика између основице по којој се некретнине, опрема и инвестиционе некретнине признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима	(374.810)	(352.784)
- по основу нереализованих добитака по основу вредновања ХоВ расположивих за продају	(43.310)	(29.753)
	<u>(418.120)</u>	<u>(382.537)</u>
Нето одложене пореске обавезе	<u>(373.989)</u>	<u>(349.319)</u>

27. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Нето добитак (у хиљадама динара)	1.574.317	1.536.918
Просечан пондерисани број акција:		
– Акцијски капитал	4.226.121	4.226.121
– Друштвени капитал	4.552.270	4.552.270
Укупан просечан пондерисан број акција	<u>8.778.391</u>	<u>8.778.391</u>
Основна зарада по акцији (у динарима)	<u>179</u>	<u>175</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године
28. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

Табела кретања на рачунима нематеријалних улагања током 2017. и 2018. године, дата је у наставку:

	у хиљадама динара				
	Лиценце	Остала нематеријална улагања	Софтвер у употреби	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ					
Стање 1. јануар 2017.	543.892	49.825	987.497	178.826	1.760.040
Повећања током године	5.737	4.266	721	64.492	75.216
Отуђења и расхоровање	(855)	-	-	-	(855)
Активирања	49.017	-	10.627	(59.644)	-
Прекњижавање	3.580	(3.580)	-	-	-
Остало	-	(845)	(3.911)	-	(4.756)
Стање 31. децембар 2017.	601.371	49.666	994.934	183.674	1.829.645
Повећања током године	-	4.517	-	17.140	21.657
Отуђења и расхоровање	(37)	-	-	-	(37)
Активирања	115	-	11.284	(11.399)	-
Остало	2	(47)	(219)	-	(264)
Стање 31. децембар 2018.	601.451	54.136	1.005.999	189.415	1.851.001
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ					
Стање 1. јануар 2017.	468.723	35.273	888.850	178.826	1.571.672
Амортизација	32.044	5.357	51.582	-	88.983
Отуђења и расхоровање	(855)	-	-	-	(855)
Прекњижавање	2.778	(2.778)	-	-	-
Остало	-	(825)	(2.346)	-	(3.171)
Стање 31. децембар 2017.	502.690	37.027	938.086	178.826	1.656.629
Амортизација	35.808	4.565	30.186	-	70.559
Отуђења и расхоровање	(37)	-	-	-	(37)
Остало	-	(47)	(156)	-	(203)
Стање 31. децембар 2018.	538.461	41.545	968.116	178.826	1.726.948
НЕОТПИСАНА ВРЕДНОСТ					
31. децембар 2017. године	98.681	12.639	56.848	4.848	173.016
31. децембар 2018. године	62.990	12.591	37.883	10.589	124.053

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

29. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА КОЈЕ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ

Табела кретања на рачунима некретнина и опреме током 2017. и 2018. године, дата је у наставку:

У хиљадама динара

	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема	Остала опрема	НПО у припреми и улагања на туђим НПО	Аванси за некретнине, постројења и опрему	УКУПНО
НАБАВНА ВРЕДНОСТ							
Стање 01. јануар 2017.	506.013	8.027.794	2.396.055	178.120	33.964	4.974	11.146.920
Повећања током године	-	13.925	88.132	-	120.965	4.027	227.049
Активирање	-	55.071	76.923	36	(132.030)	-	-
Отуђења и расхоровање	-	(411)	(157.266)	-	-	(488)	(158.165)
Смањења током године	-	-	-	-	(4.664)	(2.272)	(6.936)
Повећања по процени	22.878	89.184	-	-	-	-	112.062
Смањења по процени	-	(3.334)	-	-	-	-	(3.334)
Пренос са инвестиционих некретнина	(8.967)	12.798	-	-	-	-	3.831
Остало	(1.216)	(15.275)	(11.788)	-	(10.539)	-	(38.818)
Стање 31. децембар 2017.	518.708	8.179.752	2.392.056	178.156	7.696	6.241	11.282.609
Повећања током године	557	11.166	176.882	-	161.193	27.929	377.727
Активирање	-	74.825	83.676	-	(158.501)	-	-
Отуђења и расхоровање	-	(3.394)	(137.925)	-	-	-	(141.319)
Пренос са инвестиционих некретнина	9.032	25.448	-	-	-	-	34.480
Остало	(82)	(1.171)	(580)	-	-	(26.526)	(28.359)
Стање 31. децембар 2018.	528.215	8.286.626	2.514.109	178.156	10.388	7.644	11.525.138
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ							
Стање 01. јануар 2017.	-	79.347	1.986.690	-	1.802	4.971	2.072.810
Амортизација	-	80.807	123.150	-	-	-	203.957
Отуђења и расхоровање	-	(3)	(123.718)	-	-	-	(123.721)
Смањења по процени	-	-	-	-	1.971	-	1.971
Остало	-	30.290	(9.288)	-	(3.390)	-	17.612
Стање 31. децембар 2017.	-	190.441	1.976.834	-	383	4.971	2.172.629
Амортизација	-	101.981	137.880	-	-	-	239.861
Отуђења и расхоровање	-	(80)	(113.340)	-	-	-	(113.420)
Смањење по процени	-	-	(18.829)	-	-	-	(18.829)
Остало	-	52.152	(529)	-	-	-	51.623
Стање 31. децембар 2018.	-	344.494	1.982.016	-	383	4.971	2.331.864
НЕОТПИСАНА ВРЕДНОСТ							
31. децембар 2017. године	518.708	7.989.311	415.222	178.156	7.313	1.270	9.109.980
31. децембар 2018. године	528.215	7.942.132	532.093	178.156	10.005	2.673	9.193.274

Фер вредност некретнина у власништву Друштва

Последња независна процена тржишне вредности непокретности извршена је на дан 31. децембра 2016. године, при чему је за некретнине лоциране у Републици Српској, независна процена вредности спроведена је током фебруара 2018. године, на дан 31. децембра 2016. године. Руководство сматра да књиговодствена вредност непокретности Групе на дан 31. децембра 2018. године кореспондира њиховој фер вредности. Фер вредност непокретности извршена је применом тржишног и приносног приступа.

1. Приносни приступ – Метод капитализације, као основни метод у процени и метод дисконтованих новчаних токова за хотелске капацитете.
2. Тржишни приступ – Метод упоредивих цена, као основни метод у процени земљишта и допунски метод у процени објеката. Изузетак представљају некретнине које су ван употребе или за којима не постоји потражња за закупом, где је тржишни приступ примењен као основна техника у процени.

Хијерархија фер вредности земљишта и грађевинских објеката у зависности од инпута коришћених за одмеравање фер вредности, при чему није било промене у нивоима фер вредности у односу на 31. децембар 2016. године како на дан 31. децембра 2017. године тако и на дан 31. децембра 2018. године, дата је у наставку:

У хиљадама динара

Фер вредност

31. децембар

2017.

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Грађевински објекти	-	720.046	7.269.265	7.989.311
Земљиште	-	102.817	415.891	518.708

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

29. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА КОЈЕ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ (наставак)

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2018.
Грађевински објекти	-	669.436	7.272.696	7.942.132
Земљиште	-	102.735	425.480	528.215

30. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

Табела кретања на рачуну инвестиционих некретнина током 2017. и 2018. године, дата је у наставку:

	2018.	2017.
Почетно стање - 1. јануар	975.191	917.067
Повећања	(797)	39.551
Отуђења и расхоровање	(6.637)	(7.209)
Пренос са залихе или са некретнине коју користи власник	-	10.539
Пренос на некретнине које користи власник	(34.480)	(3.831)
Позитивни ефекти процене	-	36.265
Негативни ефекти процене	-	(9.487)
Остало	(424)	(7.704)
Крајње стање - 31. децембар	932.853	975.191

Фер вредност инвестиционих некретнина

Последња независна процена тржишне вредности инвестиционих некретнина Групе извршена је на дан 31. децембра 2016. године, при чему је за инвестиционе некретнине лоциране у Републици Српској, независна процена вредности спроведена је током фебруара 2018. године, на дан 31. децембра 2016. године. Руководство сматра да књиговодствена вредност инвестиционих некретнина Групе на дан 31. децембра 2018. године кореспондира њиховој фер вредности.

Хијерархија фер вредности инвестиционих некретнина у зависности од инпута коришћених за одмеравање фер вредности, при чему није било промене у нивоима фер вредности у односу на 31. децембар 2016. године како на дан 31. децембра 2017. године тако и на дан 31. децембра 2018. године, дата је у наставку:

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2017.
Инвестиционе некретнине	-	180.132	795.059	975.191

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2018.
Инвестиционе некретнине	-	177.604	755.249	932.853

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

31. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2018.			У хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Учешћа у капиталу осталих правних лица	1.369.932	(1.053.028)	316.904	1.428.880	(1.111.985)	316.895
Инвестиције које се држе до доспећа - дужничке ХоВ	234.746	(333)	234.413	160.046	(1.778)	158.268
Депозити код банака	699.197	-	699.197	308.928	-	308.928
Остали дугорочни пласмани:						
Дати депозити и кауције	86.415	(68.231)	18.184	65.799	(65.799)	-
Остали дугорочни пласмани	36.131	(15.424)	20.707	55.383	(15.782)	39.601
	122.546	(83.655)	38.891	121.182	(81.581)	39.601
	2.426.421	(1.137.016)	1.289.405	2.019.036	(1.195.344)	823.692

31.1. Учешћа у капиталу осталих правних лица

У наредној табели је приказано учешће у капиталу осталих правних лица, по емитентима:

	31. децембар 2018.			У хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Yuhor - Export а.д., Јагодина	101	(52)	49	101	(52)	49
Удружење осигураваача Србије	127	-	127	127	-	127
Гумопластика д.о.о., Бујановац	954	(173)	781	954	(173)	781
Београдска берза а.д., Београд	1.224	-	1.224	1.224	-	1.224
ХК Слободна зона а.д., Београд	8.381	-	8.381	8.381	-	8.381
РТЦ "Шабац" а.д., Шабац	53.857	(10.624)	43.233	53.857	(10.624)	43.233
ХИП Азотара Панчево д.о.о.	165.643	(165.643)	-	222.105	(222.105)	-
МТС банка а.д., Београд	580.627	(317.527)	263.100	580.627	(317.527)	263.100
Телеком Србија а.д. Београд	4	-	4	-	-	-
Акционарски фонд а.д. Београд	5	-	5	-	-	-
Остали	559.009	(559.009)	-	561.504	(561.504)	-
	1.369.932	(1.053.028)	316.904	1.428.880	(1.111.985)	316.895

31.1. Учешћа у капиталу осталих правних лица

Учешће у капиталу осталих правних лица на дан 31. децембра 2018. године износи 316.904 хиљаде динара и веће је за 9 хиљада динара у односу на крај 2017. године.

На основу Закључка Основног суда у Новом Саду И-4353/2014 од 4. децембра 2017. године, а по тужби против Родић Драгана, Компанија је постала власник 7 акција Акционарског фонда а.д. Београд и 31 акције Телеком Србије а.д. Београд, чија књиговодствена вредност на дан 31. децембар 2018. године износи 9 хиљада динара.

Компанија и ДДОР а.д., Нови Сад су дана 26. фебруара 2018. године закључили Уговор о преносу дела удела на основу кога је Компанија пренела ДДОР-у део свог удела у ХИП Азотара Панчево д.о.о. који чини 0,24853599% основног капитала поменутог правног лица, што представља унети неновчани капитал у висини 56.461 хиљаду динара (напомена 15 и 35).

Компанија је по основу конверзије потраживања за премију у капитал Новосадске фабрике кабела Нови Сад, сходно Решењу о усвајању унапред припремљеног Плана реорганизације Новосадске фабрике кабела, број Рео-6/2017 који је постао правоснажан 07. децембра 2017. године, извршила признавање учешћа у капиталу наведеног емитента у износу од 4.162 хиљаде динара, а које је на дан 31. децембар 2018. године у потпуности обезвређено (напомена 23).

На основу Уговора о купопродаји акција акционарског друштва Recreatours а.д. Београд од 26. децембра 2018. године, Компанија је продала 5.641 акцију наведеног емитента купцу ХТП Виле Олива д.о.о. Петровац по цени од 1.315 хиљада динара. Бруто вредност продатих акција је била 4.955 хиљада динара, а књиговодствена вредност је била нула динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

31. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

31.2. Инвестиције које се држе до доспећа

Инвестиције које се држе до доспећа су на дан 31. децембра 2018. године веће за 76.145 хиљада динара односно за 48,11% у односу на дан 31. децембра 2017. године, што је највећим делом последица куповине дугорочних државних дужничких хартија од вредности током 2018. године и усклађивања вредности ових инвестиција на дан билансирања. Инвестиције које се држе до доспећа у укупном износу 234.413 хиљада динара обухватају:

- дужничке хартије од вредности са фиксним приносом чији је издавалац Република Србија у износу 231.907 хиљада динара (154.620 хиљада динара на дан 31. децембра 2017. године) и
- дужничке хартије од вредности чији издавалац је општина Лопаре у Републици Српској у износу од 2.506 хиљада динара.

Преглед дужничких хартија од вредности чији је издавалац Република Србија дат је у наставку:

Датум доспећа	Купонска стопа	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
		Номинална вредност (у хиљадама)	Валута	Књиговодствена вредност	Номинална вредност (у хиљадама)	Валута	Књиговодствена вредност
16.02.2026	5,85%	500	EUR	60.440	500	EUR	60.609
11.09.2021	10,00%	26.320	РСД	25.141	26.320	РСД	24.797
05.02.2022	10,00%	16.300	РСД	15.356	16.300	РСД	15.119
25.01.2023	4,50%	50.000	РСД	51.032	-	-	-
21.07.2023	5,75%	50.000	РСД	50.188	50.000	РСД	50.227
23.10.2024	10,00%	3.000	РСД	3.712	3.000	РСД	3.868
08.02.2028	5,88%	25.000	РСД	26.038	-	-	-
		500	EUR		500	EUR	
		170.620	РСД	231.907	95.620	РСД	154.620

31.3. Депозити код банака

Депозити код банака у износу од 699.197 хиљада динара обухватају депозите зависног правног лица „Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука. Депозити су орочени до 2020. односно 2021. године уз каматну стопу у распону од 0,90% до 2,20% годишње. Преглед депозита по банкама дат је у следећој табели:

Банка	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Коменцијална банка а.д., Бања Лука	261.066	110.245
Uni Credit bank а.д., Бања Лука	18.130	45.431
Sberbank а.д., Бања Лука	151.080	30.287
MF banka а.д., Бања Лука	160.145	26.047
Raiffeisen bank а.д., Сарајево	30.216	60.574
Нова банка а.д., Бања Лука	78.560	36.344
	699.197	308.928

32. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Роба и резервни делови	11.908	11.905
Материјал и ситан инвентар	11.391	11.259
Дати аванси	1.124	2.016
Обрасци строге евиденције	50.425	45.052
	74.848	70.232

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

33. ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Потраживања по основу:						
- премије животних осигурања	311.104	(154.455)	156.649	313.509	(223.185)	90.324
- премије неживотних осигурања	7.634.568	(4.138.415)	3.496.153	6.469.312	(4.381.155)	2.088.157
- премије саосигурања	142.852	(9.655)	133.197	135.205	(12.672)	122.533
- премије реосигурања	416.901	(16.193)	400.708	252.725	(13.829)	238.896
- учешћа у накнади штета	263.976	(93.026)	170.950	318.967	(129.392)	189.575
- права на регрес	1.664.894	(1.527.528)	137.366	1.311.648	(1.188.841)	122.807
- услужно исплаћених штета	32.154	(19.851)	12.303	28.576	(20.120)	8.456
- датих аванса за штете из осигурања и осталих аванса	391.703	(306.939)	84.764	351.298	(207.658)	143.640
- провизије из послова реосигурања	17.394	(298)	17.096	14.375	(135)	14.240
- камате на доспеле премије и остале камате	730.128	(717.518)	12.610	634.435	(622.098)	12.337
Потраживања од запослених	103.676	(18.884)	84.792	109.577	(16.429)	93.148
Остала потраживања	3.784.428	(3.673.489)	110.939	3.748.125	(3.624.476)	123.649
	15.493.778	(10.676.251)	4.817.527	13.687.752	(10.439.990)	3.247.762

Потраживања по основу премије неживотних осигурања на дан 31. децембра 2018. године исказана након исправке вредности у износу од 3.496.153 хиљаде динара представљају 72,57% укупних потраживања на тај дан (2.088.157 хиљада динара на дан 31. децембра 2017. године). У односу на претходну годину поменута потраживања су већа за 67,43% што је углавном последица промене скаденце осигурања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд (напомена 4).

34. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Финансијска средства						
расположива за продају:						
Дужничке ХоВ	17.503.820	(100.342)	17.403.478	13.192.505	(86.481)	13.106.024
Власничке ХоВ	1.338.015	(568.663)	769.352	1.009.734	(568.662)	441.072
	18.841.835	(669.005)	18.172.830	14.202.239	(655.143)	13.547.096
Финансијска средства која се						
исказују по фер вредности						
кроз биланс успеха:						
Дужничке ХоВ	2.602.606	(2.290)	2.600.316	5.092.395	(31.246)	5.061.149
Власничке ХоВ	792.720	(390.373)	402.347	737.230	(383.614)	353.616
Остале ХоВ и финансијска средства	314.586	(5.312)	309.274	344.527	(5.323)	339.204
	3.709.912	(397.975)	3.311.937	6.174.152	(420.183)	5.753.969
Краткорочни депозити						
код банака	3.216.493	(160.962)	3.055.531	3.125.237	(161.340)	2.963.897
Остали краткорочни						
финансијски пласмани						
Државне ХоВ -део који доспева до 1 год.	-	-	-	122.609	-	122.609
Депозити код МТС банке	5.900	-	5.900	31.043	-	31.043
Корпоративне обвезнице	1.221.357	(1.182.203)	39.154	1.311.778	(1.182.524)	129.254
Остало	202.432	(17.363)	185.069	156.703	(15.191)	141.512
	1.429.689	(1.199.566)	230.123	1.622.133	(1.197.715)	424.418
	27.197.929	(2.427.508)	24.770.421	25.123.761	(2.434.381)	22.689.380

Финансијски пласмани на дан 31. децембра 2018. године бележе повећање за 2.081.041 хиљаду динара, односно 9,17% у односу на дан 31. децембра 2017. године, што је највећим делом последица улагања у државне хартије од вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

34.1. Финансијска средства расположива за продају

1) *Дужничке ХоВ расположиве за продају* у износу 17.403.478 хиљада динара односе се на:

Датум доспећа	Купонска стопа	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
		Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност	Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност
Дужничке ХоВ чији је издавалац Република Србија							
20.06.2019	2,00%	-	-	-	175	EUR	22.568
14.07.2019	1,00%	1.400	EUR	166.206	1.400	EUR	166.135
23.06.2020	2,00%	447	EUR	54.422	447	EUR	54.004
12.09.2021	2,50%	660	EUR	81.395	660	EUR	80.678
02.06.2022	2,50%	843	EUR	105.563	843	EUR	100.307
24.07.2022	2,25%	436	EUR	52.000	436	EUR	51.462
13.06.2025	2,50%	1.000	EUR	119.799	-	-	-
27.05.2026	3,50%	6.026	EUR	789.608	6.026	EUR	714.976
17.03.2027	3,50%	1.550	EUR	201.687	1.550	EUR	188.658
28.03.2028	3,50%	838	EUR	109.119	-	-	-
21.10.2031	3,75%	2.313	EUR	282.537	2.313	EUR	263.333
08.10.2032	3,75%	3.327	EUR	437.647	3.327	EUR	377.400
02.03.2018	10,00%	-	-	-	500.000	РСД	546.274
12.01.2019	3,50%	350.150	РСД	362.079	350.150	РСД	360.764
22.02.2019	6,00%	4.753.190	РСД	5.017.723	4.753.190	РСД	5.114.154
05.04.2020	4,50%	2.777.900	РСД	2.919.137	2.588.580	РСД	2.699.579
25.01.2023	4,50%	3.438.040	РСД	3.700.785	-	-	-
21.07.2023	5,75%	1.876.750	РСД	2.096.767	1.876.750	РСД	2.005.792
				17.016.164	12.746.084		
Дужничке ХоВ чији је издавалац Република Српска				340.026	312.697		
Корпоративне обвезнице – „Градитељ-Београд“ а.д.				47.288	47.243		
				17.403.478	13.106.024		

2) *Власничке ХоВ расположиве за продају* у износу 769.352 хиљаде динара односе се на акције и учешћа у капиталу што је приказано у следећој табели:

	31. децембар 2018.			У хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Комерцијална банка а.д., Београд	1.027.584	(351.844)	675.740	710.183	(351.843)	358.340
МТС банка а.д., Београд	256.529	(216.819)	39.710	254.524	(216.819)	37.705
Аеродром "Никола Тесла" а.д., Београд	50.928	-	50.928	42.233	-	42.233
„Повћен осигурање“ а.д., Подгорица	397	-	397	493	-	493
„Босна Ре“ а.д.о., Сарајево	2.239	-	2.239	1.962	-	1.962
„Swiss осигурање“ а.д., Подгорица	338	-	338	339	-	339
	1.338.015	(568.663)	769.352	1.009.734	(568.662)	441.072

Вредност акција „Комерцијалне банке“ а.д. у износу 675.740 хиљада динара је повећана у односу на крај претходне године за 88,58%. Промена вредности је последица куповине 118.834 акције банке током 2018. године, сходно одлукама Надзорног и Извршног одбора, у укупном износу 229.737 хиљада динара, као и повећања вредности акција Комерцијалне банке које Група поседује у портфолију због пораста њихове цене на берзи. Цена акција Комерцијалне банке на Берзи је на дан 31. децембра 2017. године износила 1.900 динара по акцији, док је 31. децембра 2018. године износила 2.198 динара по акцији.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године
34. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)**34.2. Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха**

- 1) Дужничке ХоВ које се исказују по фер вредности кроз биланс успеха** - у износу 2.600.316 хиљада динара се односе на дужничке ХоВ чији је издавалац Република Србија:

Датум доспећа	Купонска стопа	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
		Номинална вредност (у хиљадама)	Валута	Књиговодствена вредност	Номинална вредност (у хиљадама)	Валута	Књиговодствена вредност
22.01.2018	0,78%	-	-	-	1.005	EUR	119.009
24.04.2018	3,50%	-	-	-	999	EUR	121.928
20.06.2019	2,00%	2.000	EUR	240.779	2.000	EUR	243.945
24.06.2019	2,00%	2.011	EUR	241.864	2.011	EUR	244.557
24.03.2020	2,00%	1.971	EUR	240.651	1.971	EUR	241.211
29.10.2020	3,00%	1.900	EUR	229.714	1.900	EUR	233.009
17.02.2018	Реф НБС +0,45%	-	-	-	300.000	РСД	311.039
02.03.2018	10,00%	-	-	-	593.550	РСД	648.482
27.06.2018	Реф НБС +0,25%	-	-	-	615.955	РСД	628.056
18.05.2019	3,50%	300	РСД	307	300	РСД	308
26.06.2019	Реф НБС +0,25%	600.000	РСД	609.966	1.200.000	РСД	1.223.711
21.08.2019	10,00%	300	РСД	323	300	РСД	344
05.04.2020	4,50%	220	РСД	234	-	-	-
22.10.2020	8,00%	941.400	РСД	1.034.603	941.400	РСД	1.045.176
05.06.2021	10,00%	600	РСД	726	300	РСД	374
11.09.2021	10,00%	50	РСД	55	-	-	-
05.02.2022	10,00%	850	РСД	1.094	-	-	-
		7.882	EUR		9.886	EUR	
		1.543.720	РСД	2.600.316	3.651.805	РСД	5.061.149

- 2) Власничке ХоВ које се исказују по фер вредности кроз биланс успеха** - обухватају акције којима се тргује чија нето књиговодствена вредност на дан 31. децембар 2018. године износи 402.347 хиљада динара:

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Енергопројект холдинг а.д. Београд	10.919	(5.822)	5.097	10.919	(3.289)	7.630
Галеника фитофармација а.д. Београд	329.001	(134.531)	194.470	328.099	(124.388)	203.711
НИС а.д. Нови Сад	201.323	(10.377)	190.946	144.833	(2.558)	142.275
Комерцијална банка а.д. Београд	91	15	106	-	-	-
Аеродром "Никола Тесла" а.д. Београд	12.352	(624)	11.728	-	-	-
Остали	239.034	(239.034)	-	253.379	(253.379)	-
	792.720	(390.373)	402.347	737.230	(383.614)	353.616

Раст вредности власничких ХоВ које се исказују по фер вредности кроз биланс успеха за 13,78% је, највећим делом, последица куповине акција емитента НИС а.д., Нови Сад и Аеродром "Никола Тесла" а.д. Београд. Решењем Привредног суда 2.Ст. број:391/2011 од 17. јула 2018. године закључен је стечајни поступак над стечајним дужником Акционарско друштво за медицинско снабдевање и производњу „Срболек“ у стечају, из Београда, на основу кога је искњижено 11.292 акције наведеног емитента у бруто износу 14.343 хиљаде динара, а чија је књиговодствена вредност била нула динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

34.2. Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха (наставак)

- 3) Остале ХоВ које се исказују по фер вредности кроз биланс успеха – обухватају средства пласирана код инвестиционих фондова у Републици Србији у износу 307.306 хиљада динара као и средства пласирана у Републици Српској у износу 1.968 хиљада динара што је приказано у следећој табели:

Инвестициони фонд	Број инвестиционих јединица	Вредност инвестиционих јединица	У хиљадама динара	
			31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Raiffeisen invest RSD	162	1.979	321	5.288
Raiffeisen invest EUR	147.109	1.153	169.562	148.889
Kombank invest RSD	90.682	1.361	123.418	180.442
Kombank invest EUR	3.897	1.022	3.983	2.972
Ilirika investments a.d.	5.133	1.952	10.022	-
Остало - Република Српска			1.968	1.613
			309.274	339.204

34.3. Краткорочни депозити код банака:

Позиција Краткорочни депозити код банака на дан 31. децембра 2018. године бележи повећање вредности у износу од 91.634 хиљаде динара тј. 3,09% у односу на крај 2017. године, а што је последица додатног пласирања средстава. Каматне стопе по којима су орочени депозити на дан 31. децембра 2018. године крећу се у распону од 3,1% до 3,2% за динарске депозите, зависно од износа депозита и рока доспећа.

34.4. Остали краткорочни финансијски пласмани:

- 1) Државне ХоВ -део који доспева до 1 год. – Група је у току 2018. године наплатила државне ХоВ чија је књиговодствена вредност на дан 31. децембар 2017. године износила 122.609 хиљада динара :

Датум доспећа	Купонска стопа	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
		Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност	Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност
18.04.2018	4,50%	-	-	-	800	EUR	97.609
17.02.2018	Реф НБС+0,45%	-	-	-	25.000	РСД	25.000
		-		-	800	EUR	
		-		-	25.000	РСД	122.609

- 2) Депозити код МТС банке - Група, као део редовних активности, на дан 31. децембра 2018. године има депонована девизна средства код МТС Банке (у оквиру позиције Остали краткорочни финансијски пласмани) у износу од EUR 50.000 односно 5.900 хиљада динара (31. децембар 2017. године: 31.043 хиљаде динара), за потребе издавања од стране банке чинидбених и плативих гаранција за учествовање Компаније на тендерима за осигурање, приликом закључења уговора о осигурању тј. као средство финансијског обезбеђења за потребе осигурања по којима је Компанија налогодавац, а корисник гаранције је треће лице (потенцијални или постојећи осигураник).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

34.4. Остали краткорочни финансијски пласмани (наставак)

3) Корпоративне обвезнице по емитентима на дан 31. децембра 2018. и 2017. године приказане су у следећој табели:

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Ваљаоница бакра Севојно	-	-	-	88.674	-	88.674
Инстел-инжењеринг д.о.о.						
Нови Сад	26.154	-	26.154	26.080	-	26.080
Новосет д.о.о. Београд	-	-	-	6.500	-	6.500
„AB Solution“ д.о.о. Београд	10.000	-	10.000	8.000	-	8.000
„Sobim energy“ д.о.о. Београд	3.000	-	3.000	-	-	-
Остали	1.182.203	(1.182.203)	-	1.182.524	(1.182.524)	-
	1.221.357	(1.182.203)	39.154	1.311.778	(1.182.524)	129.254

Вредност корпоративних обвезница на дан 31. децембра 2018. године износи 39.154 хиљаде динара. Компанија је дана 06. јула 2018. године, сходно Одлуци Надзорног одбора (Н број пов. 31/18 од 05. јула 2018.) и Извршног одбора Компаније (И број 69/18 од 05. јула 2018.), купила динарске обвезнице са валутном клаузулом Ваљаонице бакра Севојно VIII емисије у износу од 42.532 хиљаде динара тј. EUR 360.000 чије је доспеће предвиђено уговором 01. јула 2019. године. У периоду од 01. јула 2018. године до 10. августа 2018. године Компанија је наплатила укупна потраживања од Ваљаонице бакра Севојно, наплатом о доспећу VII емисије и превременом наплатом недоспелих потраживања VIII емисије и извршен је испис обвезница у Централном регистру, тако да на дан 31. децембра 2018. године Компанија нема потраживања од овог емитента.

Обвезнице других емитената (Пупин телеком а.д., Београд, Еурополис д.о.о., Месарци, Интеркомерц а.д., Београд, Котекс д.о.о., Сурчин, Концерн Фармаком д.о.о., Шабац, WEG Tehnology д.о.о., Београд, МВМ Моторс д.о.о., Београд) чија бруто књиговодствена вредност износи 1.182.203 хиљаде динара, су у пословним књигама у потпуности исправљене.

35. СТРУКТУРА ИСПРАВКЕ ВРЕДНОСТИ ДУГОРОЧНИХ И КРАТКОРОЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАСМАНА И ПОТРАЖИВАЊА

У наредном прегледу дата је табела кретања на рачунима исправке вредности дугорочних и краткорочних финансијских пласмана и потраживања током 2017. и 2018. године:

Исправка вредности	У хиљадама динара		
	Учешћа у капиталу осталих правних лица (напомена 31)	Потраживања (напомена 33)	Финансијски пласмани (напомена 34)
Стање 1. јануар 2017. године	1.110.050	10.879.674	2.469.790
Додатна исправка	4.329	1.285.102	273.834
Наплаћена исправљена потраживања и укидање исправке по обрачуну	(2.394)	(1.011.921)	(235.673)
Продаја инструмената	-	-	(933)
Искњижавање	-	(712.865)	(72.637)
Стање 31. децембар 2017. године	1.111.985	10.439.990	2.434.381
Додатна исправка	4.162	1.699.241	52.566
Наплаћена исправљена потраживања и укидање исправке по обрачуну	(56.461)	(810.572)	(18.451)
Искњижавање	(6.658)	(652.408)	(40.988)
Стање 31. децембар 2018. године	1.053.028	10.676.251	2.427.508

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

36. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Текући рачуни	1.581.468	966.328
Девизни рачуни	666.460	772.869
Благајна	1.409	516
Чекови	38.550	37.099
Депозити	4.728	4.739
Остала новчана средства	7.763	7.326
	2.300.378	1.788.877

37. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Разграничени трошкови прибаве осигурања	3.316.798	2.888.907
Друга временска разграничења	111.848	108.789
	3.428.646	2.997.696

Група врши разграничење трошкова прибаве у сразмери учешћа преносне премије осигурања у укупној бруто премији осигурања, појединачно по свим законским врстама осигурања.

На дан 31. децембра 2018. године извршено је разграничење трошкова прибаве у укупном износу од 3.316.798 хиљада динара (31. децембра 2017. године: 2.888.907 хиљада динара).

Кретање на рачуну унапред плаћени трошкови прибаве осигурања:

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Почетно стање разграничених трошкова прибаве на дан 01. јануар	2.888.907	2.470.597
Трошкови прибаве пре разграничења	7.989.129	7.419.369
Трошкови прибаве после разграничења (напомена 17)	(7.561.238)	(7.001.059)
Стање на дан 31. децембар	3.316.798	2.888.907

38. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ КОЈЕ ПАДАЈУ НА ТЕРЕТ САОСИГУРАВАЧА, РЕОСИГУРАВАЧА, РЕТРОЦЕСИОНАРА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	1.536.191	1.018.971
Резервисане штете које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	1.136.215	1.441.048
Остале техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	17.663	18.221
	2.690.069	2.478.240

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

39. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

	31. децембар 2018.	У хиљадама динара 31. децембар 2017.
Основни и остали капитал	5.853.775	5.853.775
Резерве	204.944	204.882
Ревалоризационе резерве	3.007.575	3.082.264
Нереализовани добици	1.087.301	669.198
Нереализовани губици	(276.634)	(234.985)
Нераспоређена добит	2.774.083	2.265.052
- Нераспоређена добит ранијих година	1.213.194	758.310
- Нераспоређена добит текуће године	1.560.889	1.506.742
Учешћа без права контроле	244.482	245.035
	12.895.526	12.085.221

Према финансијским извештајима за 2018. годину исказан је добитак Групе у укупном износу од 1.574.317 хиљада динара (у 2017. години 1.536.918 хиљада динара), од чега нето добитак који припада мањинским акционарима износи 13.428 хиљада динара (у 2017. години 30.176 хиљада динара), док нето добитак који припада већинском власнику износи 1.506.742 (у 2017 години 1.506.742 хиљада динара).

На основу Одлуке Скупштине акционара о расподели добити за 2017. годину и исплати дивиденде, С број 13/18 од 26. априла 2018. године Друштво је извршило расподелу добити неживотних осигурања из 2017. године у износу 1.126.679 хиљада динара на следећи начин:

- за исплату дивиденде акционарима Компаније у укупном бруто износу од 1.126.618 хиљада динара, односно у бруто износу од 128,34 динара по акцији;
- преостали део добити у износу од 61 хиљаду динара задржан је као нераспоређена добит.

На основу Одлуке Скупштине акционара о расподели добити за 2017. годину и исплати дивиденде, С број 6/98 од 30. априла 2018. године извршена је расподела добити из 2017. зависног правног лица „Дунав-Ре“ а.д.о., Београд у износу 131.926 хиљада динара на следећи начин:

- за исплату дивиденде акционарима „Дунав-Ре“ а.д.о., у укупном бруто износу од 118.733 хиљаде динара, односно у бруто износу од 1.397,22 динара по акцији;
- преостали део добити у износу од 13.193 хиљаде динара задржан је као нераспоређена добит.

Од укупног износа исплаћене дивиденде „Дунава-Ре“ од 118.733 хиљаде динара, матичном правном лицу исплаћено је 104.968 хиљада динара, а осталим акционарима исплаћено је 13.765 хиљаде динара.

Дивиденда Групе у укупном износу 1.140.383 хиљаде динара је акционарима исплаћена на следећи начин:

- Републици Србији дивиденда је исплаћена директном уплатом на рачун буџета, у складу са инструкцијама Управе за трезор;
- Свим осталим акционарима Компаније дивиденда је уплаћена преко Централног регистра, односно на новчане рачуне преко чланова Централног регистра код којих акционари имају отворене власничке рачуне хартија од вредности.

Дивиденда која припада друштвеном капиталу води се као обавеза у пословним књигама (напомена 43), док се не утврди коначан статус друштвеног капитала.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

39. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (наставак)

Промене на капиталу у току 2017. и 2018. године дате су у наставку:

							У хиљадама динара		
	Основни и остали капитал	Резерве	Ревалор. резерве	Нереализов. добици	Нереализов. губици	Нераспоређ. добит	Капитал који припада већинским акционарима	Мањински интерес	Укупно
Стање, 1. јануар 2017. године	5.853.775	204.813	3.159.883	478.495	(179.026)	1.603.372	11.121.312	209.872	11.331.184
Исплата дивиденди	-	-	-	-	-	(909.886)	(909.886)	-	(909.886)
Процена некретнина - повећање	-	-	1.029	-	-	-	1.029	-	1.029
Процена ХоВ расположивих за продају	-	-	-	217.792	(11.434)	-	206.358	8.415	214.773
Актуарски добици / губици	-	-	-	-	(44.495)	-	(44.495)	-	(44.495)
Добици по основу прерачуна финансијских извештаја страног пословања	-	-	-	(30.648)	-	-	(30.648)	(3.428)	(34.076)
Одложени порески ефекти	-	-	-	(4.165)	-	-	(4.165)	-	(4.165)
Добитак / губитак текуће године	-	-	-	-	-	1.506.742	1.506.742	30.176	1.536.918
Преноси	-	69	(76.897)	7.725	-	69.103	-	-	-
Остало	-	-	(1.751)	(1)	(30)	(4.279)	(6.061)	-	(6.061)
Извештај о осталом резултату	-	-	1.029	182.979	(55.929)	-	128.079	4.987	133.066
Укупан резултат текуће године	-	-	1.029	182.979	(55.929)	1.506.742	1.634.821	35.163	1.669.984
Стање, 31. децембар 2017. године,	5.853.775	204.882	3.082.264	669.198	(234.985)	2.265.052	11.840.186	245.035	12.085.221
Исплата дивиденди	-	-	-	-	-	(1.126.618)	(1.126.618)	(13.765)	(1.140.383)
Процена ХоВ расположивих за продају	-	-	-	431.888	(41.649)	-	390.239	(49)	390.190
Актуарски добици / губици	-	-	-	253	-	-	253	-	253
Добици по основу прерачуна финансијских извештаја страног пословања	-	-	-	(1.659)	-	-	(1.659)	(186)	(1.845)
Одложени порески ефекти	-	-	-	(12.379)	-	-	(12.379)	-	(12.379)
Добитак / губитак текуће године	-	-	-	-	-	1.560.889	1.560.889	13.428	1.574.317
Пренос са једног облика капитала на други	-	62	(74.689)	-	-	74.627	-	-	-
Остало	-	-	-	-	-	133	133	19	152
Извештај о осталом резултату	-	-	-	418.103	(41.649)	-	376.454	(235)	376.219
Укупан резултат текуће године	-	-	-	418.103	(41.649)	1.560.889	1.937.343	13.193	1.950.536
Стање, 31. децембар 2018. године	5.853.775	204.944	3.007.575	1.087.301	(276.634)	2.774.083	12.651.044	244.482	12.895.526

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

39. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (наставак)

39.1. Основни и остали капитал

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Акцијски капитал	2.754.874	2.754.874
Друштвени капитал	2.967.480	2.967.480
Остали капитал	131.421	131.421
	5.853.775	5.853.775

У пословној 2004. години, Компанија је извршила хомогенизацију номиналне вредности акцијског капитала, односно претварање дела ревалоризационих резерви у основни капитал. Комисија за хартије од вредности је својим Решењима бр. 4/0-29-1487/6-04 односно бр. 4/0-23-1615/3-04 од 14. децембра 2004. године дала одобрење за издавање хартија од вредности ради замене постојећих акција због промене њихове номиналне вредности, односно одобрење за издавање акција ради претварања резерви у основни капитал. Након спроведених промена, акцијски капитал Компаније на дан 31. децембра 2004. године састојао се од 259.179 обичних акција појединачне номиналне вредности од 1.210 динара, док је друштвени капитал исказан кроз 4.552.270 обрачунских акција номиналне вредности 1.210 динара по акцији.

У пословној 2014. години, Скупштина акционара Компаније је на Ванредној седници одржаној 12. децембра 2014. године донела Одлуку о издавању обичних акција II РС емисије ради повећања основног капитала без објављивања проспекта. Сходно одлуци, Компанија је издала 3.966.942 комада обичних акција II РС емисије појединачне номиналне вредности од 1.210,00 динара, односно у укупном обиму од 4.799.999.820 динара.

Намена средстава прикупљених издавањем ове емисије акција је повећање основног капитала Компаније ради реализације развојних планова и јачања конкурентске позиције на тржишту. Акције II РС емисије понуђене су једном купцу, квалификованом инвеститору, Републици Србији, без објављивања проспекта.

Докапитализација Компаније (уплата средстава од стране Републике Србије) извршена је 26. децембра 2014. године на основу Закључка Владе Републике Србије 05 Број: 401-16168/2014 од 25. децембра 2014. године, а акције II емисије су уписане у ЦРХоВ дана 26. децембра 2014. године, након чега је стање акцијског капитала Републике Србије у акцијском капиталу Компаније на дан 31. децембар 2014. године следеће:

Емисија обичних акција	Укупан број акција	Номинална вредност једне акције 31. децембра 2014.	Укупна номинална вредност 31. децембра 2014. у динарима
Прва емисија	9.513	1.210,00	11.510.730
Друга емисија	3.966.942	1.210,00	4.799.999.820
	3.976.455	1.210,00	4.811.510.550

Након спроведених промена, акцијски капитал Компаније на дан 31. децембра 2014. године је износио 5.113.606 хиљада динара и састојао се од 4.226.121 обичне акције појединачне номиналне вредности од 1.210 динара, док је друштвени капитал износио 5.508.247 хиљада динара исказан кроз 4.552.270 обрачунских акција номиналне вредности 1.210 динара по акцији.

Скупштина Компаније је на редовној седници одржаној 29. априла 2015. године донела Одлуку о покрићу губитка и смањењу основног капитала ради покрића губитка смањењем номиналне вредности акција, С број 8/15. Смањење основног капитала извршено је, у складу са чланом 321. Закона о привредним друштвима, смањењем номиналне вредности обичних акција са 1.210,00 динара по акцији на вредност од 651,89 динара по акцији, чиме је вредност акцијског капитала смањена за 2.358.733 хиљаде динара, а вредност друштвеног капитала је смањена за 2.540.767 хиљада динара. Акционари исте класе у спровођењу поступка смањења основног капитала Компаније имају исти третман, који се обезбеђује сразмерним смањењем вредности њихових акција.

Након извршеног смањења капитала у априлу 2015. године, основни капитал Групе износи 5.722.354 хиљаде динара од чега акцијски капитал износи 2.754.874 хиљаде динара, а друштвени капитал износи 2.967.480 хиљада динара. У конкретном случају, смањење основног капитала Компаније нема за последицу промену нето имовине Компаније, па се на ово смањење капитала не примењују одредбе из члана 319. Закона о привредним друштвима у погледу заштите поверилаца.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године
39. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (наставак)**39.1. Основни и остали капитал (наставак)**

Компанија је извршила регистрацију наведене Одлуке о смањењу капитала у Агенцији за привредне регистре о чему је добила Решење АПР бр. БД 57930/2015 од 03. јула 2015. године, а у Централном регистру ХовВ је смањење акцијског капитала извршено 12. августа 2015. године.

На дан 31. децембра 2018. године акцијски капитал Компаније (књиговодствена вредност) у износу од 2.754.874 хиљаде динара (31. децембра 2017. године: 2.754.874 хиљаде динара) налазио се у поседу укупно 3.416 акционара, од којих су 3.251 физичка лица, 148 правна лица, укључујући и Републику Србију, а 17 су кастоди лица (31. децембра 2017. укупно 3.409 акционара, од којих су 3.237 физичка лица, 155 правна лица, укључујући и Републику Србију, а 17 су кастоди лица).

Структура акцијског капитала на дан 31. децембра 2018. и 2017. године била је следећа:

Акционар:	31. децембар 2018.			31. децембар 2017.		
	% учешћа	Број акција	У хиљадама динара	% учешћа	Број акција	У хиљадама динара
Република Србија	94,09%	3.976.455	2.592.124	94,09%	3.976.455	2.592.124
Комерцијална банка а.д.	0,62%	26.207	17.084	0,62%	26.207	17.084
Utma commerc d.o.o.	0,41%	17.493	11.403	0,41%	17.493	11.403
АМС осигурање а.д.о.	0,35%	14.600	9.517	0,35%	14.600	9.517
Prudence capital ad Beograd	0,23%	9.569	6.238	0,23%	9.569	6.238
Рударско топионичарски басен Бор	0,18%	7.709	5.025	0,18%	7.709	5.025
Радовић Славиша	0,17%	7.293	4.754	0,14%	6.083	3.965
Саобраћајни факултет	0,13%	5.547	3.616	0,13%	5.547	3.616
Металац а.д. Горњи Милановац	0,13%	5.391	3.514	0,13%	5.391	3.514
ТЦК Косјерић доо	0,12%	5.242	3.417	0,12%	5.242	3.417
Клинички центар	0,12%	5.174	3.373	0,12%	5.174	3.373
Остала правна лица	1,34%	56.816	37.037	1,44%	60.586	39.494
Остала физичка лица	1,20%	50.754	33.085	1,16%	48.975	31.926
Кастоди и збирни рачун	0,91%	37.871	24.687	0,88%	37.090	24.178
	100,00%	4.226.121	2.754.874	100,00%	4.226.121	2.754.874

На дан 31. децембра 2018. године, берзанска цена акција Компаније износила је 1.250,00 динара (31. децембра 2017. године: 1.200,00 динара).

У складу са чланом 27. Закона о осигурању („Службени гласник РС“ бр. 139/2014), основни капитал акционарског друштва за осигурање не може бити мањи од динарске противвредности следећих износа и то за:

- животна осигурања EUR 3.200.000,
- све врсте неживотних осигурања EUR 3.200.000.

Структура основног капитала Компаније (друштвени и акцијски) на дан 31. децембра 2018. и 31. децембра 2017. године приказана је у следећој табели:

	31. децембар 2018.		31. децембар 2017.	
	РСД	EUR	РСД	EUR
Основни капитал				
Животна осигурања	1.125.103	9.519	885.000	7.470
Неживотна осигурања	4.597.251	38.896	4.837.354	40.831
	5.722.354	48.415	5.722.354	48.301

Остали капитал исказан у износу од 131.421 хиљаду динара, формиран је у складу са захтевима из МСФИ 1, "Прва примена Међународних стандарда за финансијско извештавање" и прелазних одредби Правилника о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за друштва за осигурање, на основу кога је Компанија извршила рекласификацију извора ванпословних средстава у корист рачуна осталог капитала.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

39. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (наставак)

39.2. Резерве

На дан 31. децембра 2018. године средства резерви износила су 204.944 хиљаде динара. Почетно стање резерви, односно стање на дан 31. децембра 2017. године, износило је 204.882 хиљаде динара.

39.3. Нереализовани добици

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Добици по основу прерачуна финансијских извештаја страног пословања	163.734	165.393
Нереализовани добици ХоВ расположивих за продају	922.180	502.671
Актуарски добици	1.387	1.134
	1.087.301	669.198

39.4. Нереализовани губици

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Нереализовани губици ХОВ расположивих за продају	160.984	119.335
Актуарски губици	115.650	115.650
	276.634	234.985

40. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Математичка резерва животног осигурања	4.656.632	4.223.469
Резервисања за изравнање ризика	82.483	69.285
Резерве за бонусе и попусте	158.930	209.082
Резервисања за отпремнине и јубиларне награде	737.030	682.548
Друга дугорочна резервисања	96.678	93.331
	5.731.753	5.277.715

Промене на рачунима дугорочних резервисања у 2017. и 2018. години биле су следеће:

	У хиљадама динара						
	Математичка резерва	Резерве за изравнање ризика	Резерве за бонусе и попусте***	Резервисања за отпремнине и јубиларне награде **	Резервисања за судске спорове	Остала резервисања	Укупно
Стање, 1. јануар 2017.	3.815.942	59.290	48.735	585.348	217.990	13.449	4.740.754
Додатна резервисања	435.948	9.995	180.047	141.092	928	1.364	769.374
Смањења по обрачуна	(21.036)	-	(19.700)	(917)	(140.400)	-	(182.053)
Искоришћена резерв.	-	-	-	(42.975)	-	-	(42.975)
Остало	(7.385)	-	-	-	-	-	(7.385)
Стање, 31. децембар 2017.	4.223.469	69.285	209.082	682.548	78.518	14.813	5.277.715
Додатна резервисања	445.043	13.200	29.373	110.778	3.844	1.384	603.622
Смањења по обрачуна	(10.495)	-	(79.526)	-	-	-	(90.021)
Искоришћена резерв.	-	-	-	(56.283)	(1.881)	-	(58.164)
Остало	(1.385)	(2)	1	(13)	-	-	(1.399)
Стање, 31. децембар 2018.	4.656.632	82.483	158.930	737.030	80.481	16.197	5.731.753

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

40. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)**40.1. Математичка резерва**

Обрачун математичке резерве извршен је по нето проспективној методи, у складу са актима Групе и релевантном Одлуком НБС. Математичка резерва на дан 31. децембра. 2018. године износи 4.656.632 хиљаде динара. Повећање математичке резерве, у односу на стање на дан 31. децембра 2017. године, износи 433.163 хиљаде динара.

40.2. Резерва за изравнање ризика (РЗИР)

Обрачунате РЗИР на дан 31. децембра 2018. године износе 82.483 хиљаде динара, што је повећање у односу на претходну годину за 13.198 хиљада динара (31. децембра 2017. године обрачунате РЗИР износиле су 69.285 хиљада динара).

40.3. Резерве за бонусе и попусте

Резерве за бонусе и попусте на дан 31. децембра 2018. године износе 158.930 хиљада динара и у односу на претходну годину када су износиле 209.082 хиљаде динара, смањена су за 50.152 хиљаде динара.

40.4. Резервисања у складу са МРС 19 „Примања запослених“

Укупни износ за дугорочно резервисање у складу са МРС 19 је 737.030 хиљада динара. Приликом обрачуна је коришћен Метод пројектоване кредитне јединице.

Обрачун дугорочних резервисања у складу са МРС 19, за јубиларне награде и отпремнине приликом одласка у пензију, израђен је на основу следећег:

- података о запосленим, њиховим годинама старости, радном стажу и висини примања, интерним актима и пословним политикама Друштва;
- пословног плана Друштва;
- података Републичког завода за статистику о зарадама у Републици Србији, Закона о раду и Закона о порезу на доходак грађана;
- прогноза економских кретања датих од стране Владе Србије и Народне банке Србије и актуарских претпоставки.

Актуарске претпоставке коришћене у обрачуну су следеће:

- таблице морталитета РЗС Србије 2010-2012., посебно за мушки и женски пол;
- стопа инвалидитета (вероватноћа настанка потпуне радне неспособности) која износи 0,1 %;
- пројектована стопа раста зарада од 5%;
- дисконтна стопа од 4,75% и
- стопа флукуације 2%.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

41. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Обавезе по основу кредита	17.234	20.951
Обавезе по основу финансијског лизинга	31.880	12.283
Остале дугорочне обавезе	-	17.685
	49.114	50.919

Од укупно исказаних дугорочних обавеза у износу од 49.114 хиљада динара, део у износу од 29.250 хиљада динара има доспеће од једне до две године, док преостале дугорочне обавезе у износу од 19.864 хиљаде динара имају доспеће од две до пет година.

Обавезе на основу кредита у износу од 17.234 хиљаду динара односе се на обавезе зависног правног лица „Дунав ауто“ а.д., Београд по основу дугорочних кредита одобрених од стране Комерцијалне банке а.д. Београд на период од три године уз каматну стопу од 3,50% за прве две године коришћења, а након тога каматна стопа ће се обрачунавати као 6 M EURIBOR +3,50% и МТС банке а.д., Београд на период од четири године уз каматну стопу од 4% +3,75 (BELIBOR на дан 08. август 2017. године).

Дугорочне обавезе по основу финансијског лизинга исказане на дан 31. децембра 2018. године у износу од 31.880 хиљада динара се односе на обавезе зависног правног лица „Дунав ауто“ а.д., Београд по основу финансијског лизинга за возила која су узета од S-leasing. Период на који су закључени уговори о финансијском лизингу крећу се од једне до пет године, а каматне стопе у распону од 3.90% до 7.50%.

42. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Обавезе по основу штета и уговорених износа у:		
- земљи	271.062	277.309
- иностранству	56.398	18.572
	327.460	295.881

43. ОБАВЕЗЕ ЗА ПРЕМИЈУ, ЗАРАДЕ И ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Обавезе за премију реосигурања	430.987	457.285
Обавезе за премију саосигурања	776.071	312.609
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	226.147	208.834
Обавезе према добављачима и примљени аванси	333.054	447.962
Обавезе за порез на послове осигурања	72.564	77.329
Обавезе за дивиденде и учешћа у резултату	1.273.646	683.959
Остале краткорочне обавезе	309.592	277.934
	3.422.061	2.465.912

У току 2018. године дошло је до повећања позиције обавезе за премију, зараду и друге обавезе, што је пре свега резултат повећања исказаних обавеза за дивиденду у односу на претходну годину. Исказана обавеза за дивиденду односи се на неисплаћену дивиденду која припада друштвеном капиталу (напомена 39).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

44. РЕЗЕРВЕ ЗА ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Преносне премије животних осигурања	198.064	98.170
Преносне премије неживотних осигурања	12.104.883	10.076.591
Преносне премије реосигурања и ретроцесија	645.837	611.739
	12.948.784	10.786.500

Обрачун преносне премије осигурања извршен је у складу са актима Групе и релевантном Одлуком НБС, методом *pro rata temporis*.

Укупна преносна премија осигурања и реосигурања на дан 31. децембра 2018. године износи 12.948.784 хиљаде динара, док је претходне године износила 10.786.500 хиљада динара.

45. РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ

Група је образовала резерве за неистекле ризике у износу 95.187 хиљада динара, имајући у виду да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа резерви за преносне премије, а у складу са Одлуком о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017) и релевантним актом пословне политике.

46. ДРУГА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Допринос за превентиву	959.227	870.897
Остала пасивна временска разграничења	157.260	92.637
	1.116.487	963.534

47. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Резервисане штете животних осигурања и саосигурања	48.844	39.030
- настале непријављене штете	19.762	13.266
- настале пријављене штете	29.081	25.764
Резервисане штете неживотних осигурања:	11.227.042	10.623.841
- настале непријављене штете	6.254.158	5.837.731
- настале пријављене штете	4.972.884	4.786.110
Удели у штетама саосигурања, реосигурања и ретроцесија	1.333.860	1.410.213
	12.609.746	12.073.084

Резервисане штете на дан 31. децембра 2018. године утврђене су у складу са интерном регулативом Групе и износе 12.609.746 хиљада динара, док су претходне године износили 12.073.084 хиљаде динара. Повећање резервисаних штета у односу на претходну годину је 536.662 хиљаде динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

47. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ (наставак)

Износ резервисаних штета је утврђен у складу са интерним правилницима, који су у складу са законским и подзаконским актима регулатора у Републици Србији и Републици Српској.

Полазни интервали поверења (који одређују износе маргине ризика) су били коначни интервали на крају претходне године: за врсту 01 - 70%; за врсту 02 - 70%; за врсту 03 – 84,119%; за врсту 08 – 87,43%; за врсту 09 – 74,92%; за врсту 10 – 99,9999833%; за врсту 13 - 70% и за врсту 18 – 70%. После поређења са искуством кориговани су интервали поверења на следећим врстама осигурања : 01 – 40,00%; 08 – 40,00%; 09 – 40%; 10 – 99,022%, 13 – 40% и 18 – 62%. По обрачуна насталих непријављених штета извршен је обрачун по ЛАТ тесту, који је кориговао интервале поверења на врстама осигурања 08 – 97,94875%; 10 – 99,9999904238% и 13 – 67,087% тако да коначна резервација задовољава критеријуме поређења са искуством и тест адекватности обавеза. Интервали поверења одређују износ маргине ризика који је потребно имати на нивоу врсте осигурања у зависности од поређења са искуством и теста адекватности резервисаних штета. Основа за обрачун су развојни троуглови пријављених штета (incurred claims) насталих од 2005. – 2018. године (уз кориговање резервисаних насталих пријављених штета ранијих година на основу остварења до дана обрачуна). Остале врсте осигурања се раде паушалном методом.

Утврђен износ резервисаних штета је у складу са актуарском струком и прописима и обезбеђује трајно испуњење обавеза Компаније.

48. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Примљене менице	337.764	333.661
Издате менице	14.182	400
Дата јемства	71.513	50.312
Остала потраживања / обавезе	97.660	95.119
Остало	53.981	54.166
	575.100	533.658

У ванбилансној евиденцији Групе евидентирани су примљене менице Компаније која на дан 31. децембра 2018. године поседује укупно 6.056 меница које су примљене, најчешће, као средство обезбеђења, од чега се 5.869 односе на неживот, а 187 на живот. Од укупног броја примљених меница 6.012 су бланко, а осталих 44 су попуњене на укупан износ од 337.758 хиљада динара.

Компанија је на дан 31. децембра 2018. године издала укупно 736 бланко меница и 40 попуњених на износ од 14.181 хиљаде динара као средство финансијског обезбеђења за потребе учешћа на тендерима, по уговорима о издавању банкарских гаранција као и по другим основама (закуп пословног простора, отварање рачуна). Износи на који се бланко менице могу попуњити дефинисани су конкретним меничним овлашћењем.

У оквиру датих јемстава, као последица узимања инвестиционог кредита у 2018. односно 2017 години који су одобрени зависном правном лицу „Дунав ауто“ од стране МТС банке, у циљу обезбеђења потраживања успостављена је залога на путничким возилима на максималан износ од 21.200 односно 41.000 хиљада динара.

У ванбилансној евиденцији на осталим потраживањима евидентирано је потенцијално потраживање/обавеза Компаније у износу од 800.000 америчких долара, односно 82.711 хиљада динара. На поменутој позицији приказана су неисплаћена новчана средства клијената зависног правног лица „Dunav Stockbroker“ у износу од 14.895 хиљада динара по основу принудних откупа ХоВ и дивиденде, која се држе на наменском новчаном рачуну изузетом од блокаде.

У оквиру позиције „Остало“ приказана је уписана хипотека на непокретност заложног дужника „Градитељ-Београд“ а.д.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

48. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА (наставак)

Компанија је дана 14. јула 2017. године закључила са МТС Банком Уговор бр. 360052400280103892 о регулисању односа којим је Компанији до 30. јуна 2018. године одобрен обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама тако да укупно једноремено ванбилансно задужење Компаније код Банке по овом Уговору не може прећи износ од 200.000 хиљада динара. Рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог Уговора, не може бити дужи од 30. јуна 2022. године, а средства обезбеђења су менице Компаније. Дана 29. јуна 2018. године, Компанија је са МТС Банком закључила Анекс 1 Уговора бр. 360052400280103892 о регулисању односа, чиме је продужен одобрени обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама до 30. јуна 2019. године, а рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог уговора, не може бити дужи од 30. јуна 2023. године. По основу гаранција прибављених од МТС Банке, до 14. јула 2017. године, средство обезбеђења је био наменски депозит Компаније који се sukcesивно ослобађа по доспећу сваке гаранције која је издата до тог датума, а рок важења последње гаранције по том основу је 01. октобар 2019. године. Компанија на дан 31. децембра 2018. године има само две гаранције прибављене од МТС Банке које су обезбеђене наменским девизним депозитом и то: гаранција у износу од 1.412 хиљада динара која доспева 15. јуна 2019. године и гаранција у износу од 4.451 хиљада динара која доспева 01. октобра 2019. године.

Компанија је дана 17. јула 2017. године закључила са Комерцијалном банком Уговор о оквирном износу за ангажовање банке број 00-418-0001445.8 којим је Компанији до 11. јула 2018. године одобрен обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама тако да укупно једноремено ванбилансно задужење Компаније код Банке по овом Уговору не може прећи износ од EUR 5.500 хиљада у динарској противвредности. Рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог Уговора, не може бити дужи од 11. јула 2020. године, а средства обезбеђења су менице Компаније. Дана 30. јула 2018. године, Компанија је са Комерцијалном банком закључила Анекс 1 Уговора о оквирном износу за ангажовање банке број 00-418-0001445.8 чиме је продужен одобрени обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама до 11. јула 2019. године, а рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог уговора, не може бити дужи од 11. јула 2023. године. Дана 05. септембра 2018. године, Компанија је са Комерцијалном банком закључила Анекс 2 Уговора о оквирном износу за ангажовање банке број 00-418-0001445.8, којим је повећан обнављајући оквир за издавање гаранција и писама о намерама на износ од EUR 8.700 хиљада у динарској противвредности.

На дан 31. децембра 2018. године стање банкарских гаранција и писама о намерама које су прибављене од МТС Банке укупно износи 81.828 хиљада динара, EUR 8.928,00 и УСД 10.049,30 (31. децембра 2017. године гаранције су износиле 88.964 хиљаде динара и EUR 8.928,00 и USD 10.049,30), док стање банкарских гаранција и писама о намерама које су прибављене од Комерцијалне банке укупно износи 571.669 хиљада динара (31. децембра 2017. године гаранције су износиле 394.537 хиљада динара).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

49. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА

У хиљадама динара

	2018.	Осигурање живота	Животна осигурања осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухоплови.	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остало	Неживотна осигурања збирно
	1 (4+13)	2	3	4 (3+2)	5	6	7	8	9	10	11	12	13 (Σ5+.+12)
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ													
Приходи од премија осигурања и саосигурања	24.400.393	1.960.495	189.236	2.149.731	1.056.068	2.065.132	270.047	5.225	4.755.406	12.216.542	118.970	1.763.272	22.250.662
Приходи од премија реосигурања и ретроцесија	763.781			-								763.781	763.781
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	354.677	-	-	-	543	1.405	94	5	2.582	336.802	102	13.144	354.677
Остали пословни приходи	1.146.617	-	-	-	983	12.867	207	5	367.930	53.188	6.410	705.027	1.146.617
	<u>26.665.468</u>	<u>1.960.495</u>	<u>189.236</u>	<u>2.149.731</u>	<u>1.057.594</u>	<u>2.079.404</u>	<u>270.348</u>	<u>5.235</u>	<u>5.125.918</u>	<u>12.606.532</u>	<u>125.482</u>	<u>3.245.224</u>	<u>24.515.737</u>
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ													
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	(1.793.342)	(429.392)	(15.636)	(445.028)	(11.011)	(25.227)	(3.135)	(37)	(111.054)	(1.113.577)	(42.743)	(41.530)	(1.348.314)
Расходи накнада штета и уговорених износа	(11.641.028)	(1.153.649)	(77.392)	(1.231.041)	(621.292)	(1.417.242)	(88.913)	(2.438)	(2.426.835)	(4.666.199)	(109.705)	(1.077.363)	(10.409.987)
Резервисане штете	(866.279)	(4.034)	(6.202)	(10.236)	136.540	(20.065)	(75.099)	(1.598)	(31.157)	(657.396)	(55.947)	(151.321)	(856.043)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	549.162	-	-	-	23	114.217	9.383	1	14.234	270.482	103.537	37.285	549.162
Повећање осталих техничких резерви - нето	(953)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(953)	(953)
Смањење осталих техничких резерви - нето	93.112	10.495	-	10.495	-	2.422	5.026	-	72.077	-	-	3.092	82.617
Расходи за бонусе и попусте	(1.883.923)	(38.995)	-	(38.995)	(90.257)	(320.751)	(24.679)	(1.115)	(1.319.300)	(33.717)	(23.247)	(31.862)	(1.844.928)
Остали пословни расходи	(804.002)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(804.002)	(804.002)
	<u>(16.347.253)</u>	<u>(1.615.575)</u>	<u>(99.230)</u>	<u>(1.714.805)</u>	<u>(585.997)</u>	<u>(1.666.646)</u>	<u>(177.417)</u>	<u>(5.187)</u>	<u>(3.802.035)</u>	<u>(6.200.407)</u>	<u>(128.105)</u>	<u>(2.066.654)</u>	<u>(14.632.448)</u>
Добитак – бруто пословни резултат	<u>10.318.215</u>	<u>344.920</u>	<u>90.006</u>	<u>434.926</u>	<u>471.597</u>	<u>412.758</u>	<u>92.931</u>	<u>48</u>	<u>1.323.883</u>	<u>6.406.125</u>	<u>(2.623)</u>	<u>1.178.570</u>	<u>9.883.289</u>
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ													
Приходи од инвестирања средстава осигурања	1.088.177	202.257	24.808	227.065	42.369	83.117	9.041	1.615	210.545	435.663	5.071	73.691	861.112
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(73.145)	(14.600)	(978)	(15.578)	(1.605)	(2.748)	(352)	(95)	(8.291)	(13.482)	(178)	(30.816)	(57.567)
Добитак/(губитак) из инвестиционе активности	<u>1.015.032</u>	<u>187.657</u>	<u>23.830</u>	<u>211.487</u>	<u>40.764</u>	<u>80.369</u>	<u>8.689</u>	<u>1.520</u>	<u>202.254</u>	<u>422.181</u>	<u>4.893</u>	<u>42.875</u>	<u>803.545</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

49. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

У хиљадама динара

	2018.	Осигурање живота	Животна осигурања осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухоплови.	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остало	Неживотна осигурања збирно
	1 (4+13)	2	3	4 (3+2)	5	6	7	8	9	10	11	12	13 (Σ5+.+12)
ТСО													
Трошкови прибаве	(7.561.238)	(399.751)	(26.127)	(425.878)	(244.771)	(501.257)	(65.321)	(9.067)	(981.379)	(4.291.848)	(20.825)	(1.020.892)	(7.135.360)
Трошкови управе	(1.964.987)	(127.266)	(28.234)	(155.500)	(89.068)	(178.673)	(19.768)	(3.614)	(418.832)	(919.112)	(10.726)	(169.694)	(1.809.487)
Остали трошкови спровођења осигурања	(67.526)	(3.143)	(472)	(3.615)	(1.465)	(2.935)	(324)	(66)	(7.722)	(15.211)	(180)	(36.008)	(63.911)
Провизија од реосигурања и ретроцесија	349.157	147	4	151	7	1.547	1.749	1.345	75.472	6.341	20.585	241.960	349.006
	(9.244.594)	(530.013)	(54.829)	(584.842)	(335.297)	(681.318)	(83.664)	(11.402)	(1.332.461)	(5.219.830)	(11.146)	(984.634)	(8.659.752)
Пословни добитак/ (губитак) – нето пословни резултат	2.088.653	2.564	59.007	61.571	177.064	(188.191)	17.956	(9.834)	193.676	1.608.476	(8.876)	236.811	2.027.082
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)													
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности	535.881	5.641	378	6.019	5.658	41.657	52	159	60.741	353.590	27.172	40.833	529.862
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности	(68.232)	(4.021)	(264)	(4.285)	(688)	(1.685)	(703)	(3.866)	(8.320)	(17.352)	(152)	(31.181)	(63.947)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	821.390	108.414	4.644	113.058	16.041	177.304	11.468	189	316.894	91.900	1.167	93.369	708.332
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(1.712.349)	(159.494)	(10.302)	(169.796)	(55.362)	(244.596)	(20.274)	(1.121)	(401.514)	(686.373)	(88.724)	(44.589)	(1.542.553)
Остали приходи	184.938	4.625	494	5.119	4.260	8.464	1.024	217	21.084	51.439	820	92.511	179.819
Остали расходи	(66.074)	(917)	(5)	(922)	(2.349)	(3.187)	(358)	(67)	(24.523)	(16.804)	(178)	(17.686)	(65.152)
ДОБИТАК/ (ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1.784.207	(43.188)	53.952	10.764	144.624	(210.234)	9.165	(14.323)	158.038	1.384.876	(68.771)	370.068	1.773.443
НЕТО ДОБИТАК/ (ГУБИТАК) ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	(11.508)	61	(8)	53	(567)	(609)	-	-	(1.418)	(2.117)	(133)	(6.717)	(11.561)
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1.772.699	(43.127)	53.944	10.817	144.057	(210.843)	9.165	(14.323)	156.620	1.382.759	(68.904)	363.351	1.761.882

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

49. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

У хиљадама динара

	2017.	Осигурање живота	Животна осигурања осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухоплови.	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остало	Неживотна осигурања збирно
	1 (4+13)	2	3	4 (3+2)	5	6	7	8	9	10	11	12	13 (Σ5+..+12)
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ													
Приходи од премија осигурања и саосигурања	22.903.587	1.381.234	138.992	1.520.226	1.452.153	1.802.642	276.118	8.254	4.572.249	11.478.478	85.682	1.707.785	21.383.361
Приходи од премија реосигурања и ретроцесија	669.296	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	669.296	669.296
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	347.325	-	-	-	1.443	1.649	261	72	2.680	327.637	441	13.142	347.325
Остали пословни приходи	935.885	-	-	-	747	10.412	462	7	86.300	70.201	4.364	763.392	935.885
	<u>24.856.093</u>	<u>1.381.234</u>	<u>138.992</u>	<u>1.520.226</u>	<u>1.454.343</u>	<u>1.814.703</u>	<u>276.841</u>	<u>8.333</u>	<u>4.661.229</u>	<u>11.876.316</u>	<u>90.487</u>	<u>3.153.615</u>	<u>23.335.867</u>
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ													
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	(2.250.719)	(422.389)	(13.420)	(435.809)	(29.825)	(40.082)	(21.428)	(51)	(349.747)	(1.318.606)	(11.472)	(43.699)	(1.814.910)
Расходи накнада штета и уговорених износа	(10.440.200)	(693.509)	(50.239)	(743.748)	(956.445)	(1.394.499)	(77.444)	(3.869)	(2.442.995)	(3.988.439)	(85.318)	(747.443)	(9.696.452)
Резервисане штете	(1.330.614)	(5.523)	(5.524)	(11.047)	9.655	(17.478)	(108.971)	4.004	(35.403)	(923.302)	(4.772)	(243.300)	(1.319.567)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	491.558	-	-	-	524	101.392	13.369	5	2.132	249.868	90.884	33.384	491.558
Повећање осталих техничких резерви - нето	(562)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(562)	(562)
Смањење осталих техничких резерви - нето	51.859	21.036	-	21.036	-	2.840	10.874	-	3.246	-	2.740	11.123	30.823
Расходи за бонусе и попусте	(1.216.350)	(19.122)	-	(19.122)	(80.674)	(326.309)	(25.283)	(909)	(706.044)	(31.376)	(353)	(26.280)	(1.197.228)
Остали пословни расходи	(767.256)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(767.256)	(767.256)
	<u>(15.462.284)</u>	<u>(1.119.507)</u>	<u>(69.183)</u>	<u>(1.188.690)</u>	<u>(1.056.765)</u>	<u>(1.674.136)</u>	<u>(208.883)</u>	<u>(820)</u>	<u>(3.528.811)</u>	<u>(6.011.855)</u>	<u>(8.291)</u>	<u>(1.784.033)</u>	<u>(14.273.594)</u>
Добитак – бруто пословни резултат ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	<u>9.393.809</u>	<u>261.727</u>	<u>69.809</u>	<u>331.536</u>	<u>397.578</u>	<u>140.567</u>	<u>67.958</u>	<u>7.513</u>	<u>1.132.418</u>	<u>5.864.461</u>	<u>82.196</u>	<u>1.369.582</u>	<u>9.062.273</u>
Приходи од инвестирања средстава осигурања	1.076.379	217.157	25.908	243.065	71.979	95.442	9.550	377	241.827	510.401	4.720	(100.982)	833.314
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(333.353)	(63.925)	(4.832)	(68.757)	(7.747)	(12.200)	(1.886)	(309)	(37.093)	(67.415)	(603)	(137.343)	(264.596)
Добитак/(губитак) из инвестиционе активности	<u>743.026</u>	<u>153.232</u>	<u>21.076</u>	<u>174.308</u>	<u>64.232</u>	<u>83.242</u>	<u>7.664</u>	<u>68</u>	<u>204.734</u>	<u>442.986</u>	<u>4.117</u>	<u>(238.325)</u>	<u>568.718</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

49. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

У хиљадама динара

	2017.	Осигурање	Животна	Животна	Незгода и	Возила	Пловни	Ваздухо-	Имовина	Одгово-	Кредити и	Остало	Неживотна
	1 (4+13)	живота	осигурања	осигурања	ДЗО.	6	објекти и	плови.	9	рност	јемства	12	осигурања
		2	осим	збирно	5		транспорт	8		10	11		збирно
			живота	4 (3+2)			7						13 (Σ5+.+12)
ТСО													
Трошкови прибаве	(7.001.059)	(21.236)	(331.735)	(352.971)	(353.483)	(411.837)	(64.950)	(10.835)	(960.951)	(3.883.899)	(15.884)	(946.249)	(6.648.088)
Трошкови управе	(1.868.605)	(7.289)	(138.404)	(145.693)	(124.733)	(163.691)	(21.185)	(2.464)	(417.895)	(871.761)	(7.576)	(113.607)	(1.722.912)
Остали трошкови спровођења осигурања	(83.353)	(157)	(2.789)	(2.946)	(2.315)	(3.138)	(398)	(44)	(8.849)	(16.171)	(183)	(49.309)	(80.407)
Провизија од реосигурања и ретроцесија	297.881	-	177	177	7	1.108	1.661	335	72.687	10.520	-	211.386	297.704
	(8.655.136)	(28.682)	(472.751)	(501.433)	(480.524)	(577.558)	(84.872)	(13.008)	(1.315.008)	(4.761.311)	(23.643)	(897.779)	(8.153.703)
Пословни добитак/ (губитак) – нето пословни резултат	1.481.699	386.277	(381.866)	4.411	(18.714)	(353.749)	(9.250)	(5.427)	22.144	1.546.136	62.670	233.478	1.477.288
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)													
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности	257.681	17.400	1.156	18.556	5.162	11.752	2.212	3.429	73.532	74.759	3.696	64.583	239.125
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности	(132.760)	(12.894)	(793)	(13.687)	(3.268)	(4.969)	(1.127)	(2.642)	(15.968)	(31.453)	(249)	(59.397)	(119.073)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	1.297.757	430.855	12.044	442.899	55.979	92.233	30.210	367	376.449	162.811	1.587	135.222	854.858
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(1.431.871)	(438.608)	(32.429)	(471.037)	(40.810)	(176.876)	(24.659)	(6.969)	(406.102)	(370.319)	(81.975)	146.876	(960.834)
Остали приходи	293.319	14.724	1.528	16.252	8.213	20.268	2.812	813	44.509	119.623	1.396	79.433	277.067
Остали расходи	(89.542)	(2.072)	(96)	(2.168)	(3.112)	(4.028)	(525)	(131)	(29.523)	(21.693)	(243)	(28.119)	(87.374)
ДОБИТАК/ (ГУБИТАК) ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА НЕТО ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	1.676.283	395.682	(400.456)	(4.774)	3.450	(415.369)	(327)	(10.560)	65.041	1.479.864	(13.118)	572.076	1.681.057
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	(8.410)	(29)	(2)	(31)	80	(1.866)	359	-	(1.254)	(1.927)	(559)	(3.212)	(8.379)
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1.667.873	395.653	(400.458)	(4.805)	3.530	(417.235)	32	(10.560)	63.787	1.477.937	(13.677)	568.864	1.672.678

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

50. НАЛАЗИ ЕКСТЕРНЕ КОНТРОЛЕ

50.1. Налази екстерне контроле у матичном правном лицу

50.1.1. Посредна контрола Народне банке Србије

Народна банка Србије – Сектор за надзор над обављањем делатности осигурања, у периоду од 25. маја 2017. до 28. новембра 2017. године, извршила је посредну контролу пословања Друштва у периоду од 1. јануара 2016. до 25. маја 2017. године.

Предмет посредне контроле били су послови осигурања од последица несрећног случаја (незгоде) гостију хотела, мотела, кампова, бањских лечилишта и слично. Контролом су обухваћени Уговори за наведене врсте осигурања, важећи у периоду од 01. јануара 2016. до 25. маја 2017. године.

О извршеној посредној контроли пословања Народна банка Србије сачинила је Записник бр. УНФИ II - 643/14/1 од 28. новембра 2017. године.

На основу утврђених незаконитости и неправилности, односно поступања супротно правилима о управљању ризицима, донето је Решење о изрицању мера надзора Г.бр. 1499 од 27. фебруара 2018. године. Изреченим мерама у Решењу наложено је Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. да: отклони незаконитости и неправилности у пословању. У наставку текста наводимо информације о наложеним мерама као и поступцима Друштва у циљу реализације наложених мера у прописаним роковима:

- 1) Друштву је наложено да сачини и хотелима (односно сродним објектима) са којима пословно сарађује дистрибуира образац на коме ће се гост, при пријављивању боравка, изјаснити да ли жели да уговори осигурање од последице несрећног случаја (Тач. 1.1.); обезбеди да, пре фактурисања уговарач достави Компанији, поред података о броју ноћења остварених у току месеца, и списак лица која су осигурање прихватила, односно потписала образац (Тач. 1.2.); у целини и доследно примењује одредбе члана 82. – 84. Закона о осигурању (Тач.1.3.). Рок за спровођење изречене мере је 60 дана од дана пријема Решења (29. април 2018. године).

Друштво је креирало ново Упутство за осигурање гостију хотела, мотела, кампова, бањских лечилишта и слично од последица несрећног случаја (незгоде) од 19. априла 2018. године, у коме су прецизно дефинисане активности у вези са закључењем ове врсте осигурања и променама у току трајања осигурања, као и најважнији елементи осигурања. Уз поменуто Упутство креиран је сет припадајућих образаца (доступно на Корпоративном порталу Друштва почев од 19. априла 2018. године) при чему су Упутство и припадајући обрасци усклађени са законским прописима и интерним актима Друштва, као и захтевима стандарда SRPS ISO 9001:2015 и SRPS ISO/IEC 27001:2014. Друштво је спровело измене апликације INFUGOS, тако што су у постојећој брисане типске информације и формиране издвојене секције за осигурање гостију хотела, мотела, кампова, бањских лечилишта и слично. Организационим јединицама надлежним за продају неживотних осигурања достављена је писана Информација о најзначајнијим изменама технологије уговарања овог осигурања, са инструкцијом за поступање у условима измењене праксе закључивања осигурања гостију хотела, мотела, кампова, бањских лечилишта и слично, број 02-92483/2018 од 19. априла 2018. године.

Као доказ о спроведеној мери надзора, Народној банци Србије достављене су наведене интерне процедуре уз Извештај о спровођењу мера надзора Народне банке Србије, према допису Компаније број 01-97544 од 25. априла 2018. године.

- 2) Друштву је наложено да искључи ризик осигурања од професионалне одговорности хотелијера приликом уговарања осигурања гостију од последица несрећног случаја (незгоде), на начин да изврши измену тарифе премије осигурања гостију хотела и пратећих аката (Тач. 2.1.); изврши промену организације и система управљања, у делу који се односи на продају осигурања преко трећих лица у делу поменуте врсте осигурања (Тач. 2.2.). Рок за извршење мере је 90 дана од дана пријема Решења (29. мај 2018.).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

50. НАЛАЗИ ЕКСТЕРНЕ КОНТРОЛЕ (наставак)**50.1. Налази екстерне контроле у матичном правном лицу (наставак)****50.1.1. Посредна контрола Народне банке Србије (наставак)**

Друштво је извршило измене одговарајућих општих и допунских услова за осигурање којим је искључен ризик професионалне одговорности уговарача осигурања приликом уговарања осигурања гостију од последица несрећног случаја (незгоде) и ставило је ван снаге Посебне услове за осигурање одговорности уговарача осигурања уз осигурање од последица несрећног случаја (незгоде). Такође је извршило одговарајуће измене и допуне Тарифе премије за осигурање лица од последица несрећног случаја (незгоде), Тарифе 5 – осигурање гостију, посетилаца и туриста од последица несрећног случаја и осигурање одговорности уговарача осигурања, којима се искључују сви елементи осигурања од одговорности уговарача осигурања. Тарифом је обезбеђена адекватна процена ризика којима се преузима у осигурање (индивидуализација ризика). Извршено је усклађивање интерних процедура (Упутства) са изменама и допунама услова и Тарифе, укључујући и одредбе за индивидуализацију ризика дефинисане Тарифом и одредбе којима се обезбеђује превенција поступања супротно правилима добровољности осигурања и информисаности уговарача осигурања и осигураника. Сачињена је и достављена свим организационим јединицама за продају неживотних осигурања писана Информација о изменама и допунама услова осигурања и Тарифе премија, са инструкцијом о начину поступања. Упутством су прописане обавезе надлежног лица за продају осигурања које се односе на дистрибуцију потребног броја примерака Информације за осигураника / понуда са Информацијом за осигураника, процену висине ризика и континуирано надзирање примене предуговорног информисања и прихвата осигурања и друге активности у складу са променом организације и система управљања у делу који се односи на продају осигурања преко трећих лица. Друштво је сачинило детаљну калкулацију висине премије осигурања за један дан за сваког госта, као прилог Мишљења овлашћеног актуара Компаније.

О спроведеним мерама Компанија је обавестила Народну банку Србије, према допису број 01-120276 од 22. маја 2018. године. Као доказ о спроведеној мери достављене су измењене интерне процедуре и акта пословне политике уз Извештај о реализацији мере надзора.

Народна банка Србије је, на основу анализе и контроле приспелих докумената (извештаја о реализацији мера надзора по Решењу Г.бр. 1499 од 27. фебруара 2018.), обавестила Компанију „Дунав осигурање“ а.д.о., да су мере из наведеног Решења, донетог по спроведеној посредној контроли пословања Компаније, извршене у целости.

50.1.2. Непосредна контрола Народне банке Србије

Народна банка Србије је у периоду од 03. децембра 2018. до 25. јануара 2019. године, извршила непосредну ванредну контролу пословања Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. на основу Решења Народне банке Србије, Г. бр. 10167 од 30. новембра 2018. године. Предмет контроле је правилност издавања полиса АО и усклађеност обрачуна премије осигурања са тарифама премије АО у периоду од 01. јануара 2017. до дана контроле. Израда Записника о извршеној контроли је у току.

Током 2018. године Народна Банка Србије је вршила контролу извршења мере по Решењу Народне банке Србије, Г.бр.998 од 12. децембра 2016. године, у вези са обављеном непосредном контролом Сектора за надзор над обављањем делатности осигурања НБС која је обављена у периоду од 23. марта 2015. године до 24. августа 2015. године за период од 01. јануара 2014. до 31.марта 2015. године. Наиме, наведеним решењем Народне банке Србије Друштву је наложено да унапреди постојећи систем интерних контрола на начин да обезбеди тачност и поузданост података у књизи штета/електронској евиденцији одштетних захтева по основу осигурања од аутоодговорности. Извештај о поступању по наведеној мери Друштво је било дужно да достави Народној банци Србије до 30.септембра 2016. године.

Компанија је, у циљу унапређења постојећег система интерних контрола, предузела активности на побољшању електронске евиденције одштетних захтева из основа аутоодговорности и то: извршила је измену апликативних решења, увела програмске аутоматске контроле, доставила писане инструкције за поступање и друге активности. Као доказ о спроведеној мери надзора, достављен је Народној банци Србије, Извештај о спровођењу мере од 20. септембра 2016. године, уз допис Компаније број 01-208339 од 23. септембра 2016. године. Контрола извршења мере по Решењу започета је крајем децембра 2017. године и још увек траје.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

50. НАЛАЗИ ЕКСТЕРНЕ КОНТРОЛЕ (наставак)**50.1. Налази екстерне контроле у матичном правном лицу (наставак)****50.1.3. Контрола Пореске управе**

Министарство финансија, Пореска управа - Центар за велике пореске обвезнике на основу налога за теренску контролу број 47-00034/2014-ЦВПО-000 од 28. јануара 2014. године извршио је контролу обрачуна и плаћања пореза и доприноса по одбитку - порез на доходак грађана и осталих прихода за период од 01. јануара 2011. године до 30. септембра 2013. године у Главној филијали осигурања Крагујевац. Поступак је окончан Решењем бр. 47-00034/2014-ЦВПО-010 од 30. децембра 2014. године. Обавезе за порезе и доприносе и камата по наведеном Решењу у укупном износу од 40.553 хиљаде динара су плаћене у 2015. години. На наведено Решење у законском року Компанија је уложила жалбу Министарству финансија - Пореској управи - Сектору за пореско правне послове и координацију - Одељењу за другостепени поступак и управну праксу. Решењем Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе бр. 000-47-00-00126/2015-И0060 жалба је одбијена као неоснована. Дана 21. јула 2015. године Компаније је покренула управни спор. Дана 16. децембра 2016. године Компанија примила Пресуду Управног суда број 5 У 10841/15 од 8. децембра 2016. године, тужба је уважена, поништено другостепено Решење и предмет враћени су надлежном органу на поновно одлучивање. Дана 17. марта 2017. године у Компанију је стигло Решење Пореске управе – Сектора за пореско правне послове и координацију бр. 000-47-00-002220/2016-Ј0058 од 10. марта 2017. године којим се поништава Решење Центра за велике пореске обвезнике број 47-00034/2014-ЦВПО-000 од 28. јануара 2014. године и враћа првом степену на поново одлучивање.

Министарство финансија, Пореска управа Центар за велике пореске обвезнике, на основу налога за теренску контролу број 47-00034/2014-ЦВПО-500 од 01. марта 2018. године, извршила је поновни поступак контроле обрачуна и плаћања пореза и доприноса по одбитку-порез на доходак грађана и осталих прихода за период од 01. јануар 2011. године до 30. септембар 2013. године у Главној филијали осигурања Крагујевац. Поступак је окончан Решењем бр. 47-00034/2014-ЦВПО-051 од 11. јула 2018. године којим је утврђена обавеза за порезе и доприносе и камата у укупном износу од 48.430 хиљада динара. Разлика износа обавезе по наведеном Решењу и Решењу из 2014. године плаћена у 2018. години у укупном износу од 7.876 хиљада динара.

На Решење бр. 47-00034/2014-ЦВПО-051 од 11. јула 2018. године у законском року Компанија је уложила жалбу Министарству финансија - Сектору за другостепени порески и царински поступак. Компанија није до данас добила одговор по изјављеној Жалби.

51. МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА

Група нема обавезу прибављања мишљења овлашћеног актуара на консолидоване финансијске извештаје. Мишљење овлашћених актуара је дато на основу оцене актуарских позиција у финансијским извештајима појединачних правних лица (чланица Групе) који се баве делатношћу осигурања и реосигурања.

51.1. Мишљење овлашћеног актуара на финансијске извештаје матичног правног лица

Овлашћени актуари изразили су позитивно мишљење на финансијске извештаје и годишњи извештај о пословању матичног правног лица за 2018. годину.

На бази спроведених анализа и расположивих релевантних података, може се закључити да је премија осигурања Компаније утврђена у складу са актуарском струком и прописима и да обезбеђује трајно испуњење обавеза друштва из уговора о осигурању.

Техничке резерве Компаније су утврђене у складу са важећим прописима и актуарском струком и обезбеђују испуњење обавеза из уговора о осигурању.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

51. МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА (наставак)**51.2. Мишљење овлашћеног актуара на финансијске извештаје „Дунав-Ре“ а.д.о., Београд**

Овлашћени актуар зависног правног лица „Дунав-Ре“ а.д.о., Београд је дао позитивно мишљење за 2018. годину. У мишљењу је наведено да су све актуарске позиције и друге величине на које овлашћени актуар даје мишљење у складу са Законом о осигурању, прописима донетим на основу Закона и другим прописима којима се уређује делатност осигурања / реосигурања. Такође, у складу су са актима „Дунава-Ре“, економским начелима, правилима актуарске струке и струке осигурања. Премија реосигурања и утврђене техничке резерве довољне су за трајно испуњење обавеза „Дунава-Ре“ из уговора. Техничке резерве и капитал „Дунава-Ре“ гарантују трајну стабилност и солвентност у пословању. „Дунав-Ре“ је у пословној години забележило повећање премије, повећање сопствених техничких резерви и позитиван финансијски резултат.

51.3. Мишљење овлашћеног актуара на финансијске извештаје „Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука, Р. Српска

У складу са чланом 20, став 6, Закона о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број 17/05, 01/06, 64/06 и 74/10), Одлуком о садржају мишљења овлашћеног актуара („Службени гласник Републике Српске“, број 15/07), као и у складу са Правилником о садржају мишљења овлашћеног актуара („Службени гласник Републике Српске“ број 15/2008), Друштво је обавезно да прибави оцену и мишљење овлашћеног актуара о прописаним финансијским извештајима за 2018. годину, Годишњем извештају о пословању, актима пословне политике, помоћним књигама и другој потребној пословној документацији. Након извршене контроле, овлашћени актуар Владимир Николић је изразио позитивно мишљење у Мишљењу овлашћеног актуара на финансијски извештај и годишњи извештај о пословању за послове неживотних осигурања за пословну 2018. годину.

Такође, након извршене контроле, овлашћени актуар Мичић Саша је изразио позитивно мишљење у Мишљењу овлашћеног актуара на финансијски извештај и годишњи извештај о пословању за послове животних осигурања за пословну 2018. годину.

52. ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ

Интерну ревизију, било да је организована као функција, сектор или служба, у оквиру Групе, имају:

- Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд;
- „Дунав-Ре“ а.д.о., Београд;
- Друштво за управљање и Фонд за добровољно пензијско осигурање „Дунав“ а.д., Београд;
- „Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука, Република Српска

52.1. Годишњи извештај интерне ревизије у матичном друштву – Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд

У извештајима о раду интерне ревизије матичног правног лица у периоду јануар - децембар 2018. године, детаљно су дати основни прописани подаци и информације: опис извршених ревизија пословања (предмет ревизије); утврђене незаконитости, неправилности и пропусти ревизија; препоруке за отклањање неправилности; друге сугестије и предлози; активности предузете на спровођењу препорука; начин обраде документације и поступка закључивања уговора о осигурању/издавања полиса и ликвидације штета).

У периоду јануар - децембар 2018. године завршено је укупно 34 појединачне интерне ревизије. У извештајима интерних ревизора, дата је укупно 31 препорука за будући рад, у вези кориговања утврђених неправилности, које се, углавном, односе на поштовање прописаних интерних аката Друштва и процедура, и то:

- у првом тромесечју 2018. године обављено је укупно 7 ревизија и дато 7 препорука;
- у другом тромесечју 2018. године - укупно 11 ревизија и дато 5 препорука;
- у трећем тромесечју 2018. године - укупно 7 ревизија и дато 10 препорука;
- у четвртном тромесечју 2018. године обављено је укупно 9 ревизија и дато 9 препорука.

Интерни ревизори су, и у току 2018. године, континуирано пратили спровођење датих препорука за отклањање уочених неправилности, недостатака и пропусти у раду, као и за унапређење система рада, из претходног периода.

О наведеном су сачињена четири тромесечна извештаја о раду интерне ревизије, која су прихваћена од стране Комисије за ревизију и Надзорног одбора Компаније и достављена Народној банци Србије.

Годишњи извештај о раду интерне ревизији у 2018. години, као и Извештај о мерама које су предузете поводом налаза интерне ревизије за отклањање утврђених неправилности, доставља се Скупштини Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. ради разматрања и одлучивања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

52. ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ (наставак)**52.2. Годишњи извештај интерне ревизије у зависном правном лицу – „Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д., Београд**

Током 2018. године, у зависном правном лицу „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом извршено је шест појединачних интерних ревизија које су биле предвиђене годишњим планом рада. Спроведене појединачне интерне ревизије су:

- Интерна ревизија накнада које Друштво наплаћује од чланова;
- Интерна ревизија процеса отварања и вођења индивидуалних рачуна чланова фонда; евиденција и праћења уплата и расподеле пензионих доприноса;
- Интрена ревизија усклађености садржине и форме проспекта и скраћеног проспекта са законским захтевима;
- Интерна ревизија процеса улагања имовине фонда;
- Интерна ревизија процеса повлачења и преноса акумулираних средстава;
- Интерна ревизија усаглашености са регулативом везаном за посреднике друштва и агенте продаје

Циљ обављања ревизија био је да се оцени начин управљања ризицима у оквиру процеса, оцењивањем и вредновањем система интерних контрола уграђених у те процесе, односно система интерних контрола успостављених у Друштву.

О наведеним извршеним појединачним ревизијама сачињени су извештаји. Саставни део извештаја су налази ревизије и препоруке за унапређење процеса и контрола. На основу налаза спроведених ревизија може се закључити да, у оквиру ревидираних процеса, постоји успостављен систем интерних контрола који је креиран у циљу смањења ризика или његове потпуне елиминације у појединим случајевима. Налази се углавном односе на повећање ефикасности пословања, унапређивања постојећих контрола, а има и појединих који указују на недостатке у спровођењу одређених контрола, али степен уочених недостатака не излаже Друштво значајним ризицима.

52.3. Годишњи извештај интерне ревизије у зависном правном лицу „Дунав-Ре“ а.д.о., Београд

У складу са одредбама члана 157. и члана 158. Закона о осигурању („Службени гласник РС“, број 139/2014), Одлуке о извештавању друштава за осигурање/реосигурање (Сл.гласник РС“, бр. 55/2015), као и одредбама члана 12. и 13. Правилника о раду интерне ревизије (Н.О. бр. 5/73 од 26. априла 2016. године), интерна ревизија је у току 2018. године извршила 8 ревизија предвиђених Годишњим планом рада.

Интерна ревизија је доставила кварталне извештаје о налазу и годишњи извештај о раду интерне ревизије за 2018. годину Надзорном одбору Друштва и Народној банци Србије, на начин и у роковима утврђеним поменутом Одлуком Народне банке Србије и актом Друштва.

Активности интерне ревизије биле су усмерене на праћење, проверу и унапређење система рада, идентификацију ризика и оцену и вредновање успостављеног система интерне контроле.

У поступку издавања одговарајућих препорука за отклањање уочених неправилности и недостатака интерни ревизор је у току 2018. године дао 4 препоруке, које су реализоване у датим роковима.

52.4. Годишњи извештај интерне ревизије у зависном правном лицу „Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука, Република Српска

У складу са одредбама члана 323. Закона о привредним друштвима РС („Службени гласник Републике Српске“ број:127/08, 58/09, 100/11 и 67/13), члана 70. Статута Друштва (број 01-37-6-1-6/17), као и одредбама члана 14. и 15. Правилника о раду интерне ревизије (број: D02-751-PR-25 од 29. септембра 2017. године), интерна ревизија је у току 2018. године, извршила 15 појединачних ревизија предвиђених Годишњим планом рада и 1 ванредну ревизију. Такође, доставила је кварталне извештаје о налазу и Годишњи извештај о раду интерне ревизије за 2018. годину Одбору за ревизију, Управном одбору Друштва и Агенцији за осигурање Републике Српске, на начин и у роковима утврђеним Правилником о садржају, начину и роковима за достављање извештаја, обавештења и других података друштва за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број 91/14).

Активности интерне ревизије биле су усмерене на праћење, проверу и унапређење система рада, идентификовање ризика и оцену и вредновање успостављеног система интерне контроле. У поступку издавања одговарајућих препорука за отклањање уочених неправилности и недостатака. Служба интерне ревизије је у току 2018. године предложила 14 препорука ради унапређења примењених поступака и система рада.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

53.1. Носиоци система управљања ризицима

Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум. У поступку Управљања ризицима спроводи се анализа, квантификација и бележење ризика, као и ширење свести о њиховом постојању у оквиру пословања.

Стратегија управљања ризицима представља оквир за успостављање система управљања ризицима и њоме су дефинисани надлежности и одговорности управе и свих запослених у процесу управљања ризицима, спремност за преузимање ризика и политике управљања ризицима у Групи.

Мерење, односно процена ризика, врши се кроз квалитативну и квантитативну процену идентификованих ризика и догађаја тако што се: врши обрада сваког идентификованог ризика, анализирају постојеће контролне мере, квантификују идентификовани ризици – кад год је то могуће, предлажу додатне мере и прати спровођење свих донетих мера.

Према степену утицаја на пословање Групе, ризици се класификују у четири категорије: Низак, Средњи, Висок и Екстреман ризик.

Група, у оквиру управљања ризицима, врши сопствену процену ризика (ORSA – Own Risk and Solvency assessment) и солвентности, чији резултати се узимају у обзир при доношењу стратешких одлука, планирању пословних активности и при управљању адекватношћу капитала.

При вршењу сопствене процене ризика и солвентности Група идентификује све ризике којима је изложена или би могла бити изложена у пословању краткорочно и дугорочно. Сва друштва која послују у оквиру Групе, за која је то законом прописано, на дан 31. децембра 2018. године испунила су услове који се односе на адекватност капитала.

53.2. Врсте ризика које се предмет праћења и управљања

У оквиру **ризика осигурања** посебно се управља појединачним ризицима као што су: ризик неадекватно одређене премије, ризик неадекватног образовања техничких резерви, ризик осигурања који произилази из катастрофалних догађаја, посебне ризике који произилазе из промене висине, тренда (тенденције) и волатилности (одступања од очекиваног) стопа смртности (ризик смртности и ризик дуговечности), промене висине, тренда и волатилности стопа истека, раскида, обнове и откупа уговора о осигурању (ризик истека осигурања), промене висине, тренда и волатилности стопа инвалидности и болести (ризик обољевања), промене момента настанка и учесталости осигураних случајева, као и висине исплате при настанку тих случајева, ризик неадекватне процене ризика који се преузима у осигурање, ризик неадекватног одређивања нивоа самопридржаја или преузимање ризика већих од износа самопридржаја, односно непреношење вишка ризика изнад самопридржаја у саосигурање, реосигурање, остале ризике осигурања (професионалне и техничке) који су у складу са природом, обимом и сложеностју пословања Групе.

У оквиру **тржишних ризика**, посебно се управља појединачним ризицима: ризик промене каматних стопа, ризик промене цена хартија од вредности, ризик промене цена непокретности, ризик приноса, девизни ризик, ризик конкуренције, ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуге осигурања, остале тржишне ризике у складу са природом, обимом и сложеностју пословања Групе.

У оквиру **ризика неиспуњења обавеза друге уговорне стране** посебно се управља појединачним ризицима: ризик немогућности наплате инвестираних средстава, ризик немогућности наплате приноса од инвестираних средстава или закупа, ризик немогућности наплате потраживања по основу осигурања, саосигурања и реосигурања, остале ризике.

Ризик ликвидности обухвата појединачне ризике: ризик неадекватног управљања имовином и обавезама (ALM-Asset Liability Management), ризик погрешне процене, евидентирања, презентовања и обелодањивања вредности имовине и извора средстава друштва као и њихових прихода, расхода и резултата пословања, ризик немогућности продаје имовине друштва по књиговодственој вредности и немогућност наплате извршене продаје, ризик рочне неусклађености средстава и њихових извора, ризик немогућности измиривања обавеза по основу осигурања и другим основама, остале ризике.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.2. Врсте ризика које се предмет праћења и управљања (наставак)

У оквиру **оперативних ризика** прате се: ризик погрешног, неодговарајућег избора чланова Извршног одбора, Надзорног одбора и лица којима је поверено руковођење појединим пословима, ризик погрешног, неодговарајућег избора, распореда и постављења запослених у друштву (квалификационо и бројно), ризик неадекватне организације пословања друштва, ризик погрешног и економски штетног уговарања послова, ризик превара, злоупотреба и других незаконитих активности, ризик уговарања, организовања и обављања послова супротно правилима струке осигурања, ризик одсуства система интерних контрола, процедура и поступака, остали ризици.

У оквиру **правних ризика** прате се: ризик налагања мера, односно изрицања казне од стране Народне банке Србије или другог надлежног органа, ризик немогућности извршења уговора (делимично или у целини), ризик могућих губитака из спорова, ризик неустављања ефикасних процедура за спречавање прања новца и финансирања тероризма, остали ризици.

Други значајни ризици обухватају појединачне ризике: репутациони ризик, који проистиче из умањеног поверења јавности у пословање Групе, стратешки ризик, који представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат или капитал Групе услед непостојања одговарајућих политика и стратегија Групе, њиховог неадекватног спровођења, као и услед промена у окружењу, односно изостанка одговарајућег реаговања на промене, ризици који настају при увођењу нових производа осигурања, укључујући и нове активности у вези са процесима и системима у Групи, ризици по основу послова које је Група поверила трећим лицима, остали ризици који се процене као значајни.

53.3. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“

Категорије финансијских инструмената

	31. децембар 2018.	У хиљадама динара 31. децембар 2017.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	1.289.405	823.692
Потраживања	4.698.125	3.067.037
Финансијски пласмани	24.770.421	22.689.380
Готовина и готовински еквиваленти	2.300.378	1.788.877
Потраживања за нефактурисан приход	64.552	56.709
	33.122.881	28.425.695
Финансијске обавезе		
Остале дугорочне обавезе	49.114	50.919
Краткорочне финансијске обавезе	57.461	52.805
Обавезе по основу штета	327.460	295.881
Обавезе за премију саосигурања и реосигурања	1.208.189	790.878
Обавезе за провизију и регресе	82.491	54.190
Обавезе према добављачима	214.561	323.740
Обавезе за дивиденде	1.273.647	683.959
Унапред обрачунати трошкови	146.411	85.671
	3.359.334	2.338.043

Ризици који потичу од финансијских инструмената обухватају:

- кредитни ризик,
- тржишни ризик који се састоји од три врсте ризика: девизног ризика, каматног ризика и ризика промене цене финансијског инструмента и
- ризик ликвидности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.3.1. Кредитни ризик

Изложеност кредитном ризику посебно се обелодањује за следеће категорије финансијских средства, односно финансијске имовине:

- дугорочни финансијски пласмани,
- финансијски пласмани и
- потраживања.

Постоји значајна разлика у степену изложености Групе кредитном ризику у зависности од тога о којој се категорији финансијског инструмента ради. Кредитном ризику су највише изложена потраживања од осигураника по основу фактурисане премије осигурања и обрачунатих камата по основу кашњења у измиривању обавеза од стране дужника. Ово је, пре свега, последица изражене неликвидности у привреди, као и присутне праксе да осигураници обавезе по основу премије осигурања не третирају као приоритетне и сврставају их иза обавеза по основу пореза, зарада и обавеза према банкама и добављачима.

Континуирана анализа бонитета према утврђеној методологији, у сегменту великих клијената, указује да већина осигураника има бонитет испод задовољавајућег нивоа, што се директно одражава на финансијски резултат Групе, имајући у виду обавезу обезвређења таквих потраживања. Несолвентност појединих осигураника и искуства Групе у погледу редовности испуњавања обавеза, упућују на висок ризик и потребу преиспитивања сарадње са несолвентним и неликвидним осигураницима, као и другим дужницима. У циљу повећања наплате премије и минимизирања кредитног ризика неопходно је наставити са праксом редовног праћења наплате по осигураницима од стране продаје осигурања.

У поступку закључивања и обнављања Уговора о осигурању, поред оцене бонитета, морају да се узму у обзир и одређени квалитативни фактори као што су: квалитет управљања и руководства, област пословања осигураника, услови и перспективе у грани у којој осигураник послује (тржиште), број година у осигурању, искуства у погледу наплате премије, односно редовност измиривања обавеза, промене у власничкој структури осигураника, подаци о техничкој процени ризика (код осигураника са великим ризицима), подаци о повезаним правним лицима.

Максимална изложеност кредитном ризику је приказана у следећој табели:

Финансијска имовина	31. децембар 2018.			У хиљадама динара 31. децембар 2017.
	Бруто износ	Исправка вредности		Нето износ
Дугорочни финансијски пласмани	2.427.178	1.137.773	1.289.405	823.692
Потраживања	15.042.239	10.344.114	4.698.125	3.067.037
Финансијски пласмани	27.198.179	2.427.758	24.770.421	22.689.380
Укупно:	44.667.596	13.909.645	30.757.951	26.580.109

Изложеност кредитном ризику, у погледу потраживања, приказана је и на основу старосне структуре потраживања која је дата у следећој табели:

Старосна структура потраживања	У хиљадама динара 31. децембар 2018.		
	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ
Недоспело	4.492.353	343.344	4.149.009
Кашњење од 0-90 дана	705.767	296.051	409.716
Кашњење од 91-180 дана	492.901	477.521	15.380
Кашњење од 181-270 дана	571.378	474.595	96.783
Кашњење преко 271 дана	8.779.840	8.752.603	27.237
Укупно	15.042.239	10.344.114	4.698.125

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.3. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

53.3.2. Девизни ризик

Под девизним ризиком подразумева се вероватноћа настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед промене вредности девизних курсева. Девизном ризику су изложене све позиције активе и пасиве у девизама, као и потраживања и обавезе индексирание страном валутом. Група управља девизним ризиком у циљу ограничавања могућих губитака због промена курса страних валута и одржавања ризика на нивоу који је прихватљив из угла резултата пословања, адекватности капитала и захтева за очувањем ликвидности.

Изложеност Групе девизном ризику на дан 31. децембра 2018. године је дата у наредној табели:

	USD	EUR	Остале валуте	РСД	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	60.459	738.301	490.645	1.289.405
Потраживања	280.632	475.648	171.772	3.770.073	4.698.125
Финансијски пласмани	-	3.970.185	461.649	20.338.587	24.770.421
Готовински еквиваленти и готовина	53.579	627.197	192.335	1.427.267	2.300.378
Потраживања за нефактурисан приход	-	749	61.686	2.117	64.552
Укупно	334.211	5.134.238	1.625.743	26.028.689	33.122.881
Остале дугорочне обавезе	-	31.880	-	17.234	49.114
Краткорочне финансијске обавезе	1.473	14.168	9.589	32.231	57.461
Обавезе за премије и штете	177.800	445.068	13.593	899.188	1.535.649
Обавезе за провизију и регресе	3.393	27.520	-	51.578	82.491
Обавезе према добављачима	1.542	22.812	45.313	144.894	214.561
Обавезе за дивиденде	-	-	-	1.273.647	1.273.647
Унапред обрачунати трошкови	-	-	-	146.411	146.411
Укупно	184.208	541.448	68.495	2.565.183	3.359.334
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2018.	150.003	4.592.790	1.557.248	23.463.506	29.763.547

Изложеност Групе девизном ризику на дан 31. децембра 2017. године је дата у наредној табели:

	USD	EUR	Остале валуте	РСД	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	60.609	349.597	413.486	823.692
Потраживања	150.860	404.833	253.548	2.257.796	3.067.037
Финансијски пласмани	-	4.007.429	823.156	17.858.795	22.689.380
Готовински еквиваленти и готовина	33.976	690.219	133.580	931.102	1.788.877
Потраживања за нефактурисан приход	-	24.989	28.311	3.409	56.709
Укупно	184.836	5.188.079	1.588.192	21.464.588	28.425.695
Остале дугорочне обавезе	1.746	14.085	-	35.088	50.919
Краткорочне финансијске обавезе	1.412	12.198	12.774	26.421	52.805
Обавезе за премије и штете	70.246	183.363	9.792	823.358	1.086.759
Обавезе за провизију и регресе	2.923	14.298	258	36.711	54.190
Обавезе према добављачима	1.567	22.382	42.481	257.310	323.740
Обавезе за дивиденде	-	-	-	683.959	683.959
Унапред обрачунати трошкови	-	-	-	85.671	85.671
Укупно	77.894	246.326	65.305	1.948.518	2.338.043
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2017.	106.942	4.941.753	1.522.887	19.516.070	26.087.652

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.3. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

53.3.2. Девизни ризик (наставак)

Група је изложена девизном ризику првенствено преко дугорочних и финансијских пласмана, потраживања и готовине и готовинских еквивалената, као и обавеза према добављачима који су деноминирани у иностраној валути. Група не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, с обзиром на то да у Републици Србији и Републици Српској такви инструменти нису уобичајени. Стабилност економског окружења у којем Група послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Промена девизног курса за $\pm 10\%$, изазвала би могући ефекат на нето добитак у износу од $\pm 2.976.354$ хиљаде динара.

53.3.3. Каматни ризик

Каматни ризик је ризик промене имовине или обавеза, прихода или расхода због промене каматне стопе на тржишту. Висина тржишне каматне стопе највећи утицај има на део инвестиционог портфолија уложеног у депозите код банака и обвезнице.

Кретање тржишних каматних стопа на депозите везано је за кретање референтне стопе Народне банке Србије.

Референтна каматна стопа НБС имала је два смањења током 2018. године. Прво смањење са 3,50% на 3,25% у марту 2018. године, а друго са 3,25% на 3,00% у априлу 2018. године.

Изложеност Групе каматном ризику је дата у односу на каматне стопе по којима Група пласира средства и каматне стопе по којима су узете финансијске обавезе у складу са подацима презентираним у наредној табели:

Финансијска имовина	Распон каматних стопа (на годишњем нивоу)	
Дугорочни финансијски пласмани	1,10% - 12,34%	државне ХоВ
Потраживања	У висини прописане затезне камате	
Финансијски пласмани	1,00% - 3,66%	орочени депозити
	1,68% - 4,00%	корпоративне обвезнице
	1,00% - 8,00%	државне ХоВ остало
Финансијске обавезе		
Дугорочне обавезе	5,56%	
Краткорочне обавезе	5,56%	

Група прати промене каматних стопа на финансијском тржишту и у складу са променама предузима активности улагања у пласмане који носе мањи каматни ризик.

Ризик промене цене финансијског инструмента

Ризик промене цене финансијског инструмента је ризик флукуације тржишних цена власничких и дужничких хартија од вредности који утиче на промену њихове фер вредности. Индекс најликвиднијих акција BELEX15 на дан 31. децембар 2018. године износио је 761,69 индексних поена и за 0,25% је виши него на крају претходне године. Општи индекс акција BELEXline забележио је пад од 4,4% и на дан 31. децембар 2018. године износио је 1.589,35 индексних поена. Флукуација цена акција указује да је присутан ризик промене цена акција као финансијских инструмената чија се тржишна вредност утврђује на берзи.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.3. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

Ризик промене цене финансијског инструмента (наставак)

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	31. децембар 2018.	У хиљадама динара 31. децембар 2017.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	353.502	353.916
Потраживања	4.698.125	3.067.037
Финансијски пласмани	1.204.288	837.347
Готовина и готовински еквиваленти	780.321	501.543
Потраживања за нефактурисан приход	64.552	56.709
	<u>7.100.788</u>	<u>4.816.552</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	935.903	469.776
Финансијски пласмани	22.609.891	19.444.227
Готовина и готовински еквиваленти	13.092	306.144
	<u>23.558.886</u>	<u>20.220.147</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Финансијски пласмани	956.242	2.407.806
Готовина и готовински еквиваленти	1.506.965	981.190
	<u>2.463.207</u>	<u>3.388.996</u>
	<u>33.122.881</u>	<u>28.425.695</u>
<i>Каматни гел</i>		
<i>фиксна камата</i>	3.007.004	2.050.511
<i>варијабилна камата</i>	20.189	445.965
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Остале дугорочне обавезе	-	18.019
Краткорочне финансијске обавезе	27.336	30.460
Обавезе по основу штета	327.460	295.881
Обавезе за премију	1.208.189	790.878
Обавезе за провизију	82.491	54.190
Обавезе према добављачима	214.561	323.740
Обавезе за дивиденде	1.273.647	683.959
Унапред обрачунати трошкови	146.411	85.671
	<u>3.280.095</u>	<u>2.282.798</u>
<i>Каматносне</i>		
Остале дугорочне обавезе	49.114	32.900
Краткорочне финансијске обавезе	30.125	22.345
	<u>79.239</u>	<u>55.245</u>
	<u>3.359.334</u>	<u>2.338.043</u>

53.3.4. Ризик ликвидности

Ликвидност Групе, као њена способност да о року извршава доспеле обавезе, зависи са једне стране од билансне структуре, а са друге стране од усклађености прилива и одлива средстава.

Циљ управљања ризиком ликвидности је трајно одржавање ниског степена изложености ризику немогућности испуњавања обавеза, као и стварање претпоставки које обезбеђују проактивни приступ и превентивно идентификовање, мерење, процењивање и контролу ризика ликвидности.

Група управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.3. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

55.3.4. Ризик ликвидности (наставак)

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава, на основу најранијег датума на који ће постојати могућност наплате потраживања.

*Доспећа финансијских средстава*У хиљадама динара
31. децембар 2018.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносна	2.733.809	1.513.421	2.356.322	497.236	7.100.788
Фиксна каматна стопа	1.866.039	10.916.028	11.171.343	2.612.480	26.565.890
Варијабилна каматна стопа	1.853.931	-	629.465	-	2.483.396
	6.453.779	12.429.449	14.157.130	3.109.716	36.150.074

У хиљадама динара
31. децембар 2017.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносна	1.488.491	902.515	1.913.281	512.265	4.816.552
Фиксна каматна стопа	1.308.026	2.755.058	16.251.187	1.956.387	22.270.658
Варијабилна каматна стопа	1.369.105	521.285	1.944.571	-	3.834.961
	4.165.622	4.178.858	20.109.039	2.468.652	30.922.171

*Доспећа финансијских обавеза*У хиљадама динара
31. децембар 2018.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносне	1.826.974	631.768	821.353	-	3.280.095
Каматносне	2.599	5.198	22.328	49.114	79.239
	1.829.573	636.966	843.681	49.114	3.280.095

У хиљадама динара
31. децембар 2017.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносне	746.736	720.733	813.583	1.746	2.282.798
Каматносне	2.137	3.741	17.884	31.483	55.245
	748.873	724.474	831.467	33.229	2.338.043

На дан 31. децембра 2018. године најликвиднија имовина Групе, чија је рочност доспећа до месец дана, износи 6.453.779 хиљаде динара, а истовремено краткорочне обавезе које доспевају у року до месец дана износе 1.829.573 хиљаде динара, што указује да постоји вишак ликвидних средстава у односу на обавезе. Овај вишак ликвидних средстава преносиће се сукцесивно кроз наредне периоде, што указује да су створени услови за континуирано остваривање ликвидности Групе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.3. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

53.3.5. Фер вредност финансијских инструмената

	31. децембар 2018.		У хиљадама динара 31. децембар 2017.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	1.289.405	1.289.405	823.692	823.692
Потраживања	4.698.125	4.698.125	3.067.037	3.067.037
Финансијски пласмани	24.770.421	24.770.421	22.689.380	22.689.380
Готовина и еквиваленти	2.300.378	2.300.378	1.788.877	1.788.877
Остала потраживања	64.552	64.552	56.709	56.709
	33.122.881	33.122.881	28.425.695	28.425.695
Финансијске обавезе				
Остале дугорочне обавезе	49.114	49.114	50.919	50.919
Краткорочне финансијске обавезе	57.461	57.461	52.805	52.805
Обавезе по основу штета	327.460	327.460	295.881	295.881
Обавезе за премију	1.208.189	1.208.189	790.878	790.878
Обавезе за провизију	82.491	82.491	54.190	54.190
Добављачи	214.561	214.561	323.740	323.740
Обавезе за дивиденде	1.273.647	1.273.647	683.959	683.959
Остале обавезе	146.411	146.411	85.671	85.671
	3.359.334	3.359.334	2.338.043	2.338.043

Фер вредност финансијске имовине и финансијских обавеза одређује се на следећи начин:

- Ниво 1 одмеравања фер вредности произлази из котиране тржишне вредности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе,
- Ниво 2 одмеравања фер вредности произлази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вредности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на пример, цена) или индиректно (на пример, проистекло из цене),
- Ниво 3 одмеравања фер вредности произлази из техника процењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

53. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

53.3. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

53.3.5 Фер вредност финансијских инструмената (наставак)

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вредности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процене фер вредности.

	У хиљадама динара 31. децембар 2018.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	860.106	76.113	353.186	1.289.405
Потраживања	2.855	1.150.286	3.544.984	4.698.125
Финансијски пласмани	22.294.058	2.314.279	162.084	24.770.421
Готовина и готовински еквиваленти	2.283.082	17.296	-	2.300.378
Остала потраживања	1.897	62.459	196	64.552
	25.441.998	3.620.433	4.060.450	33.122.881
Финансијске обавезе				
Остале дугорочне обавезе	-	-	49.114	49.114
Краткорочне финансијске обавезе	-	9.590	47.871	57.461
Обавезе по основу штета	18	-	327.442	327.460
Обавезе за премију	52.538	-	1.155.651	1.208.189
Обавезе за провизију	-	-	82.491	82.491
Добављачи	5.445	80.456	128.660	214.561
Обавезе за дивиденде	-	-	1.273.647	1.273.647
Остале обавезе	1.134	2.592	142.685	146.411
	59.135	83.048	3.207.561	3.359.334

Ризик ценовне неконкурентности

У циљу минимизирања ризика ценовне неконкурентности и ризика нелојалне конкуренције, као кључних тржишних ризика који непосредно угрожавају пословање Групе, неопходно је у континуитету предузимати активности праћења конкуренције, прибављати различите податке о раду конкуренције.

У оцени манифестација тржишних ризика и ризика конкуренције, организациона јединица надлежна за послове управљања ризицима спроводи анализу позиционираности Групе на тржишту.

У циљу минимизирања ризика који стоје у вези са ценовном неконкурентношћу и нелојалном конкуренцијом, а имајући у виду да је делатност осигурања доминантна у оквиру Групе, надлежне дирекције за продају и развој спровode активности праћења конкуренције, обезбеђују израду предлога за увођење нових производа и пакета осигурања који нису заступљени код конкуренције, предузимају мере за повећање квалитета услуге и у сарадњи са организационим јединицама надлежним за послове актуарства и управљање ризицима сачињавају предлог корекција тарифног система, полазећи од претходно сачињених анализа меродавног техничког резултата.

Остало

Процењена висина идентификованих ризика, резултати до којих се дошло у процесу управљања ризицима, дефинисане мере којима се обезбеђује минимизирање идентификованих ризика, као и функционисање система интерних контрола, детаљно се могу сагледати у Извештају о управљању ризицима за период 01. јануар – 31. децембар 2018. године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

54. ПРИХОДИ И РАСХОДИ У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА ОБАВЕЗНОГ ОСИГУРАЊА МОТОРНИХ ВОЗИЛА ОД АУТООДГОВОРНОСТИ (АО) И ЗА ШТЕТЕ ПРИЧИЊЕНЕ ТРЕЋИМ ЛИЦИМА

Трошкови спровођења осигурања од аутоодговорности на нивоу Групе током 2018. године износили су 5.609.742 хиљаде динара и за 3.110.045 хиљада динара (или 2,24 пута) су превазилазили режијски додатак у обављању послова осигурања од аутоодговорности, што није у складу са чланом 45. Закона о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС“ бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 – одлука Уставног суда), који прописује да наведени трошкови не могу бити већи од режијског додатка. Поред активности које матично правно лице у континуитету спроводи у претходних неколико година, од 01. новембра 2018. године долази до промене тржишних околности на пољу трошкова прибаве осигурања од аутоодговорности те Група интензивира активности на редуковању трошкова спровођења осигурања. Предузете активности су реализоване кроз организационе промене, измене одговарајућих пословних аката, ревидирање уговора о пословној сарадњи са пословним партнерима из области прибаве осигурања од аутоодговорности, унапређење поступка алокације неалоцираних трошкова у погледу функционалних аналитика. Мере које између осталог обухватају: измену Одлуке о критеријумима и мерилима за утврђивање радног учинка и обрачуна дела зараде по основу радног учинка агената осигурања за продају неживотних осигурања којом долази до смањења нето стопе агентима осигурања за продају неживотних осигурања по основу аутоодговорности са 8,03% на 5%, увођење појачане контроле документације, смањење интензитета маркетиншких активности Компаније односно раскидање дела Уговора о закупу и подзакупу простора за истицање рекламе и пружању услуга у другим областима маркетинга, ревидирање одредби споразума са МТС Банком на пословима реализације Дунав кредита смањењем накнаде коју Компанија плаћа МТС Банци и др. имају за циљ трајно усклађивање и одржавање висине трошкова спровођења осигурања, а посебно осигурања од аутоодговорности са регулаторним лимитима и даље поштовање регулаторних захтева у дефинисању параметара пословне сарадње са партнерима у области прибаве ове врсте осигурања. Наведене мере ограничавају висину давања по основу прибаве осигурања од аутоодговорности што је већ дало резултат у новембру и децембру 2018. године у износу од око 300 милиона динара, такође се тај тренд смањења трошкова наставио и током јануара и фебруара 2019. године. Руководство Групе сматра да ће се пуном применом ове мере (ограничења) током 2019. године, доћи до потпуног годишњег усаглашавања трошкова спровођења осигурања од аутоодговорности са важећим законским прописима.

Током 2018. године, провизија за продају АО полиса износила је 370.810 хиљада динара, односно 2,76% укупне фактурисане премије, што је у складу са чланом 45. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, који предвиђа да ти трошкови не прелазе 5%.

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи		
<i>Фактурисана премија</i>		
Бруто фактурисана техничка премија	10.688.315	9.840.480
Бруто фактурисан режијски додатак	2.499.697	2.345.030
Бруто фактурисана превентива	240.993	229.945
	13.429.005	12.415.455
Преносна премија и неистекли ризици	(830.187)	(896.195)
Остали приходи	2.953.601	2.465.057
Укупни приходи	15.552.419	13.984.317
Расходи		
<i>Трошкови спровођења осигурања</i>		
Провизија	(370.810)	(371.412)
Остали ТСО	(5.238.932)	(4.853.657)
	(5.609.742)	(5.225.069)
Остали расходи	(8.643.265)	(7.598.294)
Укупни расходи	(14.253.007)	(12.823.363)
Укупна добит/губитак :	1.299.412	1.160.954

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. СУДСКИ СПОРОВИ**55.1. Судски спорови у матичном друштву Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд**

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2018. године Компанија је примила 1.762 нове тужбе за накнаду штете. Са предметима пренетим из претходних година (2.539) број предмета за поступање је био 4.301. Од наведеног броја, на основу правоснажних пресуда (усвајајућих или одбијајућих), решења, вансудских и судских поравнања, решено је 1.758 предмета и исплаћен је износ од 879.888 хиљада динара.

У делу судске наплате дугујуће премије осигурања и регреса, у наведеном периоду су покренута 2.084 нова судска поступка наплате. Из претходних година је пренето 12.174 предмета. Број предмета у раду у 2018. години је био 14.258 комада, који обухватају парничне, извршне, стечајне и ликвидационе поступке. Завршен је 2.261 предмет, а наплаћен је укупан износ од 320.136 хиљада динара, што је за 30% већи износ у односу на 2017. годину.

На дан 31. децембра 2018. године у раду је било 218 предмета ван области осигурања, од чега 73 предмета у којима је Компанија тужена. У току 2018. године примљено је укупно 41 нови предмет ван области осигурања, а окончано је 43 предмета. У предметима је укупно наплаћено у корист Компаније 35.314 хиљада динара, а исплаћено на терет Компаније 14.108 хиљада динара.

На дан 31. децембра 2018. године, против Друштв се воде судски спорови ван области осигурања чија је процењена вредност 79.280 хиљада динара, за које су у финансијским извештајима призната резервисања.

55.2. Судски спорови у зависном правном лицу „Дунав-Ре“ а.д.о Београд

На дан 31. децембра 2018. године, „Дунав-Ре“ а.д.о Београд учествује у пет судских спорова.

„Триглав осигурање“ а.д.о., Београд је ради намирења новчаног потраживања у износу од 236.690 хиљада динара, поднело Привредном суду у Београду предлог за извршење, против „Дунав-Ре“. Процењује се негативан исход овог спора. Износ резервације у књижи штета износи 236.690 хиљада динара или 100%.

У судским споровима са Таково осигурање а.д.о. у ликвидацији, тужилац тражи исплату укупног износа 70.260 хиљада динара. Процењује се негативан исход због судске праксе у истоврсном спору, због чега је Друштво извршило резервацију, укључујући и очекиване трошкове спора, у износу од 85.242 хиљаде динара.

Осим наведених судских спорова, против Друштва се води укупно три радно правна спора које су покренули запослени или бивши запослени на име поништења уговора о раду.

55.3. Судски спорови у зависном правном лицу „Дунав турист“ д.о.о., Београд

Руководство није идентификовало ризик од могућих будућих догађаја и наступања околности које би могле да се третирају као потенцијална обавеза, тако да у појединачним финансијским извештајима овог предузећа, као и у консолидованим финансијским извештајима Групе нису формирана резервисања за потенцијалне губитке који могу проистећи по основу вероватних негативних исхода судских спорова овог зависног правног лица.

55.4. Судски спорови у зависном правном лицу „Дунав ауто“ д.о.о., Београд

Против зависног правног лица „Дунав ауто“ се на дан 31. децембра 2018. године воде четири судска спора пред Основним Судовима. Руководство Групе верује у позитиван исход наведених спорова и није извршило резервисање по наведеном основу.

55.5. Судски спорови у зависном правном лицу „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом

Против зависног правног лица „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом се на дан 31. децембра 2018. године воде три радна судска спора за која су формирана резервисања у износу од 329 хиљада динара, укључујући и процењене трошкове спора. Руководство Групе верује у позитиван исход поменутих спорова у току.

55.6. Судски спорови у зависном правном лицу „Dunav Stockbroker“ а.д., Београд

„Dunav Stockbroker“ се на дан 31. децембра 2018. године не јавља ни у једном судском спору као тужена страна. Као тужилац, „Dunav Stockbroker“ се јавља у поступку против бившег запосленог Николе Броћете и других, који се води пред Вишим судом у Београду. Поступак се води по основу захтева за накнаду штете у висини од EUR 101.322,91. Главна расправа у овом поступку још увек није одржана. Пресудом Апелационог суда у Београду Никола Броћета је правоснажно осуђен, а „Dunav Stockbroker“ као друштво је упућено на парницу ради остваривања имовинско-правног захтева.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. СУДСКИ СПОРОВИ (наставак)**55.7. Судски спорови у зависном правном лицу „Дунав осигурање“ Б. Лука**

„Дунав осигурање“ Б. Лука води одређене судске спорове који се сматрају уобичајеним за ову врсту пословања, укључујући спорове по основу одштетних захтева према различитим полисама осигурања. Са стањем на дан 31. децембра 2018. године, „Дунав осигурање“ Б. Лука се јавља као тужена страна у 201 судски спор и као тужилац у 638 судска спора, од чега:

Као тужилац:

- 187 судских предмета за наплату потраживања и дугујуће премије у износу од БАМ 1.692.363,47;
- 451 судска спора по основу наплате регресних потраживања у вредности БАМ 2.945.390,04;

Као тужена страна:

- 200 судских спорова се води против Друштва за накнаду материјалне и нематеријалне штете по свим видовима осигурања у износу од БАМ 1.143.976,25;
- 1 спор се води против Друштва у вредности од БАМ 300.000 по основу закупа пословног простора и очекује се позитиван исход за Друштво.

Судски спорови за накнаду материјалне и нематеријалне штете су резервисани. Остали спорови, по садашњим проценама неће представљати значајне губитке и обавезе у будућем периоду.

55.8. Судски спорови у зависном правном лицу „Дунав ауто“ Б. Лука

„Дунав ауто“ Б. Лука није идентификовао ризик од могућих будућих догађаја и наступања околности које би могле да се третирају као потенцијална обавеза, тако да у појединачним финансијским извештајима овог предузећа, као и у консолидованим финансијским извештајима Групе нису формирана резервисања за потенцијалне губитке који могу проистећи по основу вероватних негативних исхода судских спорова овог предузећа.

56. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески прописи Републике Србије предмет су честих измена и различитих тумачења, док су у Републици Српској прописи који треба да обезбеде имплементацију поресих закона често нејасни или нису усвојени. Тумачења пореских закона од стране пореских и других власти држава у којима Група послује у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства Групе. Постоји неизвесност да ли су тумачења руководства Групе и пратећа документација довољне, и да ли одговарају захтевима и тумачењима пореских и других органа.

Руководство Групе сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних последица по финансијске извештаје Групе.

57. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Матично правно лице је, на основу сагласности Народне банке Србије и Агенције за осигурање депозита, у складу са одлукама Надзорног одбора Н бр. 66/18 од 23. маја 2018. године и Извршног одбора И бр. пов. 53/18 од 24. маја 2018. године, 28. фебруара 2019. године извршила докапитализацију зависног правног лица „Дунав ауто“ д.о.о., Београд, у износу од 80.000 хиљада динара.

Народна банка Србије је по Решењу КГ.бр.254/1/19 од 04. марта 2019. године започела непосредну контролу пословања матичног правног лица 06. марта 2019. године. Предмет контроле је пословање у периоду од 01. јануара 2018. године до дана контроле у делу управљања трошковима спровођења осигурања, односа са повезаним правним лицима, канала дистрибуције и другог по потреби.

Осим горе наведених, није било других значајних догађаја након датума биланса стања, укључујући и било какве негативне развоје спорова у току против чланица Групе, нити нових материјално значајних судских и других спорова, који би захтевали додатна обелодањивања или корекције приложених консолидованих финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

58. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте били су следећи:

	31. децембар 2018.	У динарима 31. децембар 2017.
USD	103,3893	99,1155
EUR	118,1946	118,4727
GBP	131,1816	133,4302
CHF	104,9779	101,2847

У Београду, април 2019. године

За Друштво:

мр Мирко Петровић,
Председник Извршног одбора

Зоран Суботић,
Члан Извршног одбора

Тамара Радаковић,
Директор финансијске функције,
Лице одговорно за састављање финансијских извештаја
